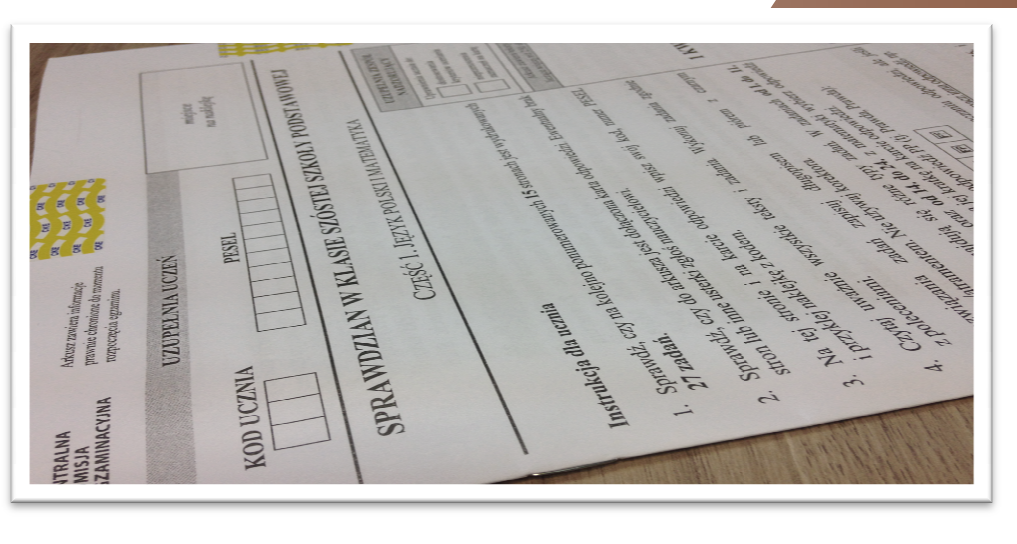

Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2015

**Osiągnięcia uczniów
kończących szkołę podstawową
w roku 2015**

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

Opracowanie:**Część 1.**

Dorota Plata (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Edyta Warzecha (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Jerzy Borkowicz (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie)
Dorota Palczewska-Groth (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku)
dr Monika Szymańska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie)
Joanna Wawrowska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku)

Część 2.

Anna Kusztal (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Anna Łochowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Mariusz Mazurek (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Hanna Putsiato (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Jolanta Szatan (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Anna Badetko-Bereda (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

Opieka merytoryczna:

dr Marcin Smolik (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Grażyna Miłkowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Beata Trzcińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca:

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Mariola Jaśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Wydziały Badań i Analiz okręgowych komisji egzaminacyjnych

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00, fax 22 536 65 04
e-mail: ckesekr@cke.edu.pl
www.cke.edu.pl

SPIS TREŚCI

I. CZĘŚĆ PIERWSZA	7
1. Opis arkusza standardowego	7
2. Dane dotyczące populacji uczniów.....	7
3. Przebieg sprawdzianu	8
4. Podstawowe dane statystyczne	9
Język polski	13
Podstawowe dane statystyczne	13
Komentarz	17
Matematyka	25
Podstawowe dane statystyczne	25
Komentarz	29
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	35
II. CZĘŚĆ DRUGA	37
Język angielski	37
1. Opis arkusza standardowego	37
2. Dane dotyczące populacji uczniów.....	37
3. Przebieg sprawdzianu	38
4. Podstawowe dane statystyczne	39
Komentarz	45
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	52
Język niemiecki	54
1. Opis arkusza standardowego	54
2. Dane dotyczące populacji uczniów.....	54
3. Przebieg sprawdzianu	55
4. Podstawowe dane statystyczne	56
Komentarz	60
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	68
Aneks	
1. Liczba (odsetek) szóstoklasistów w szkołach w miejscowościach różnej wielkości	70
2. Liczba (odsetek) szóstoklasistów w szkołach publicznych i szkołach niepublicznych	70
3. Liczba (odsetek) szóstoklasistów w szkołach publicznych i szkołach niepublicznych	71
4. Liczba (odsetek) szkół w miejscowościach różnej wielkości	71
5. Liczba laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim z jednego z grupy przedmiotów objętych sprawdzianem, zwolnionych z danej części sprawdzianu w 2015 r. na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu odpowiednio laureata lub finalisty, otrzymujących zaświadczenie o uzyskaniu z tej części sprawdzianu najwyższego wyniku – w kraju i województwach	72

5.1. Liczba (odsetek) laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych z części pierwszej w kraju i województwach	72
5.2. Liczba (odsetek) laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych z części drugiej w kraju i województwach	72

I. CZĘŚĆ PIERWSZA

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz egzaminacyjny w wersji standardowej zawierał 27 zadań, w tym 13 z języka polskiego (11 zamkniętych i 2 otwarte) i 14 z matematyki (11 zamkniętych i 3 otwarte). Były to w większości zadania sprawdzające umiejętności złożone, w tym analizowanie i interpretowanie informacji, planowanie i realizowanie rozwiązania. Wśród zadań zamkniętych występowały: zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi, zadania typu prawda-fałsz oraz zadania na dobieranie.

Podstawę zadań zamkniętych i zadania otwartego krótkiej odpowiedzi z języka polskiego stanowił tekst publicystyczny z kontekstem przyrodniczym *Słoń i inne mądrale* Magdaleny Frender-Majewskiej oraz fragment komiksu Michaela Coxa. Zadanie sprawdzające umiejętność tworzenia tekstu polegało na napisaniu opowiadania twórczego.

Z zakresu matematyki dominowały zadania osadzone w kontekście praktycznym. Uzupełniono je rysunkami, tabelami i wykresem. Zadania otwarte wymagały od ucznia samodzielnego sformułowania rozwiązania.

Za poprawne wykonanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 41 punktów, w tym 21 punktów z języka polskiego i 20 punktów z matematyki.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		8 548
Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	bez dysleksji rozwojowej	7 278
	z dysleksją rozwojową	1 270
	dziewczeta	4 344
	chłopcy	4 204
	ze szkół na wsi	2 541
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	2 815
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	1 146
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	2 046
	ze szkół publicznych	8 245
	ze szkół niepublicznych	303
	w języku litewskim	0
	w języku ukraińskim	0

Z części pierwszej sprawdzianu zwolniono 54 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu dostosowanym	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	18
	słabowidzący i niewidomi	34
	słabosłyszący i niesłyszący	21
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	160
	Ogółem	233

3. Przebieg sprawdzianu

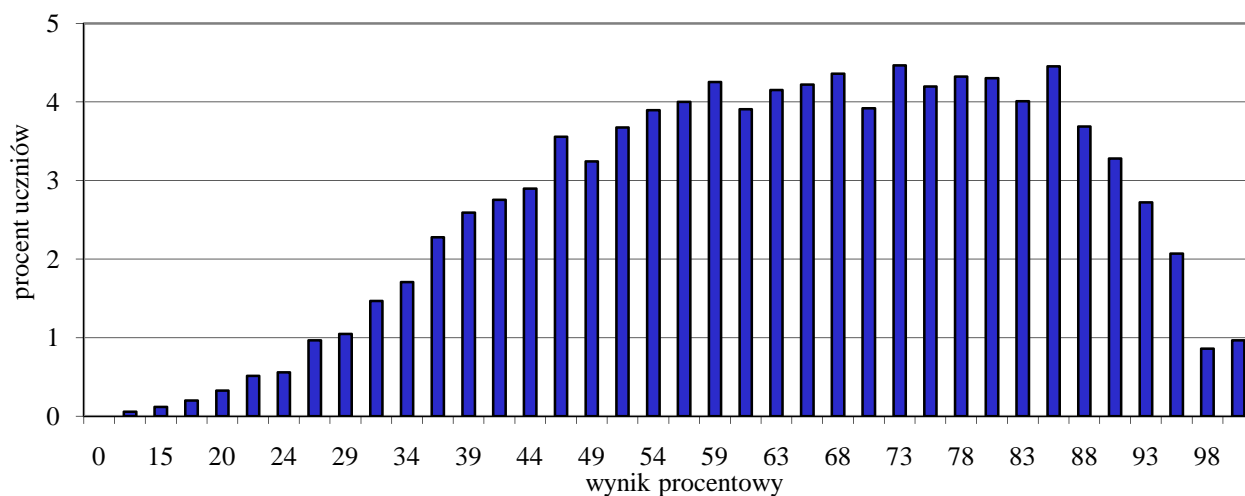
Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu sprawdzianu

Termin sprawdzianu			1 kwietnia 2015 r.
Czas trwania sprawdzianu			80 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym
			do 120 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu dostosowanym
Liczba szkół			270
Liczba zespołów			6
Liczba egzaminatorów			151
Liczba obserwatorów ¹ (§ 143)			28
Liczba unieważnień ¹	w przypadku:		
	§ 47 ust. 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
		wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
		zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu sprawdzianu	0
	§ 47 ust. 2	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	§ 146 ust. 3	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania sprawdzianu	0
	§ 146 ust. 4	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
		0	
Liczba wglądów ¹ (§ 50)			1

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. Nr 83, poz. 562 ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
8 548	12	100	66	73	65	19

Wyniki uczniów na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów na skali staninowej

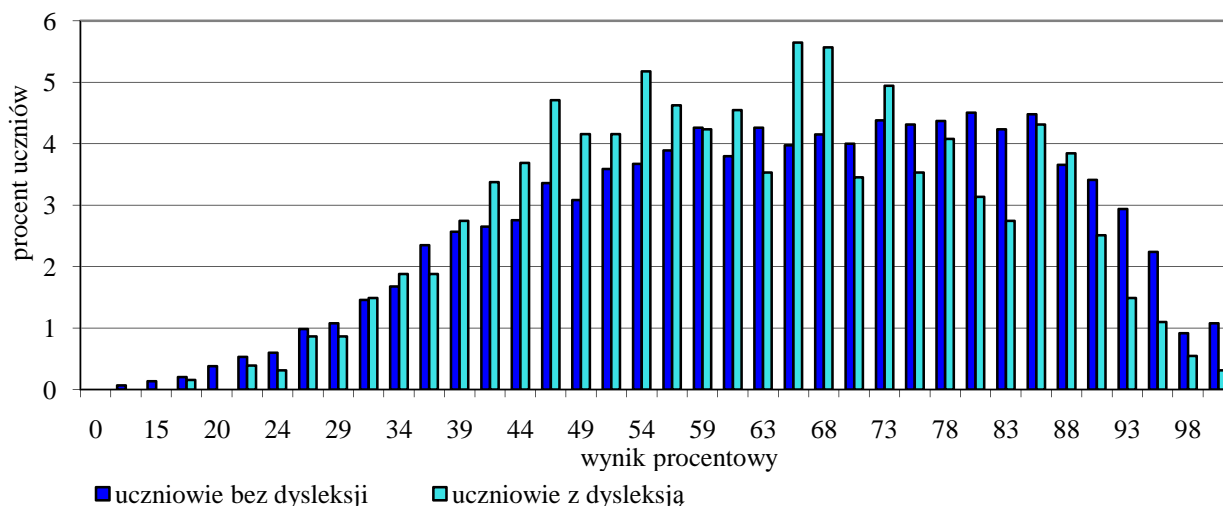
Stanin	Przedział wyników (w %)
1	0-29
2	32-39
3	41-49
4	51-61
5	63-73
6	76-83
7	85-90
8	93-95
9	98-100

Średnie wyniki szkół² na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	23–51
2	52–56
3	57–60
4	61–63
5	64–66
6	67–70
7	71–74
8	75–79
9	80–96

Wyniki uczniów bez dysleksji i uczniów z dysleksją rozwojową

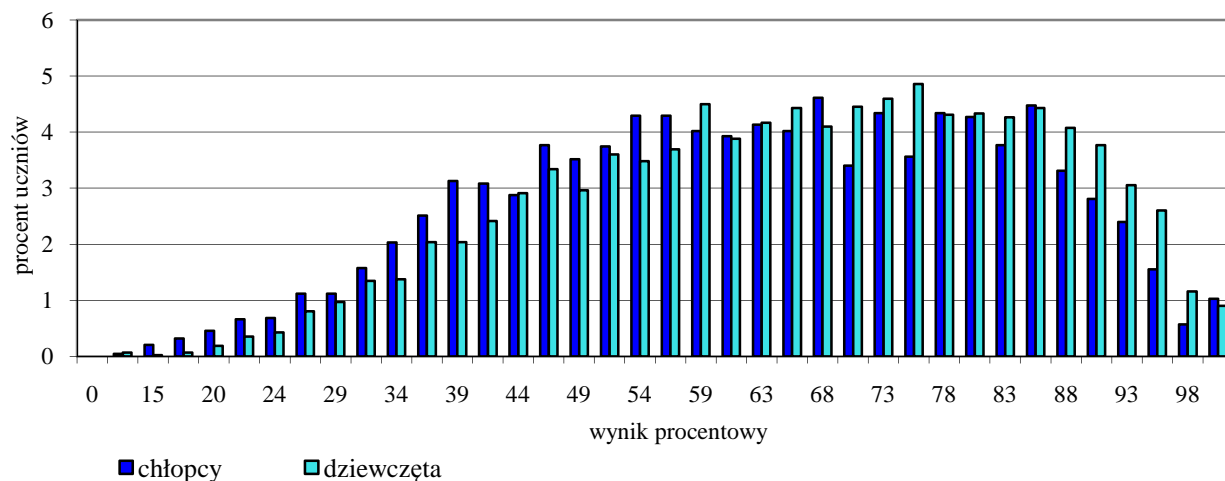
Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 7. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	7 278	12	100	66	80	65	19
Uczniowie z dysleksją rozwojową	1 270	17	100	63	66	63	17

² Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2015 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza SP-1-152.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 8. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Chłopcy	4 344	12	100	63	68	63	19
Dziewczęta	4 204	12	100	68	76	66	18

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 9. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	2 541	12	100	61	54	62	18
Miasto do 20 tys. mieszkańców	2 815	15	100	63	68	63	19
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	1 146	12	100	66	71	66	19
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	2 046	12	100	73	85	70	18

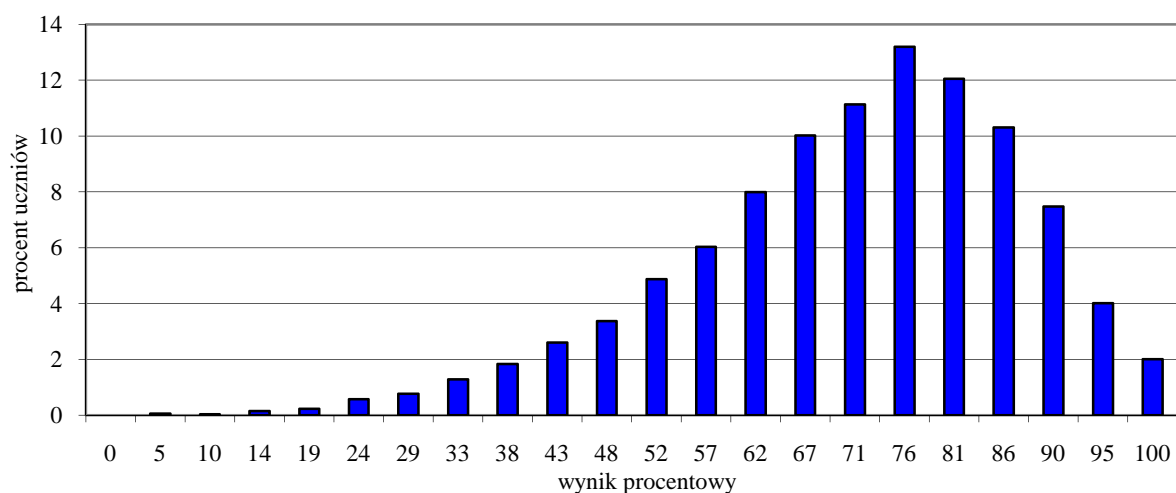
Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 10. Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	8 245	12	100	66	73	64	19
Szkoła niepubliczna	303	20	100	78	85	73	19

Język polski

Wyniki uczniów

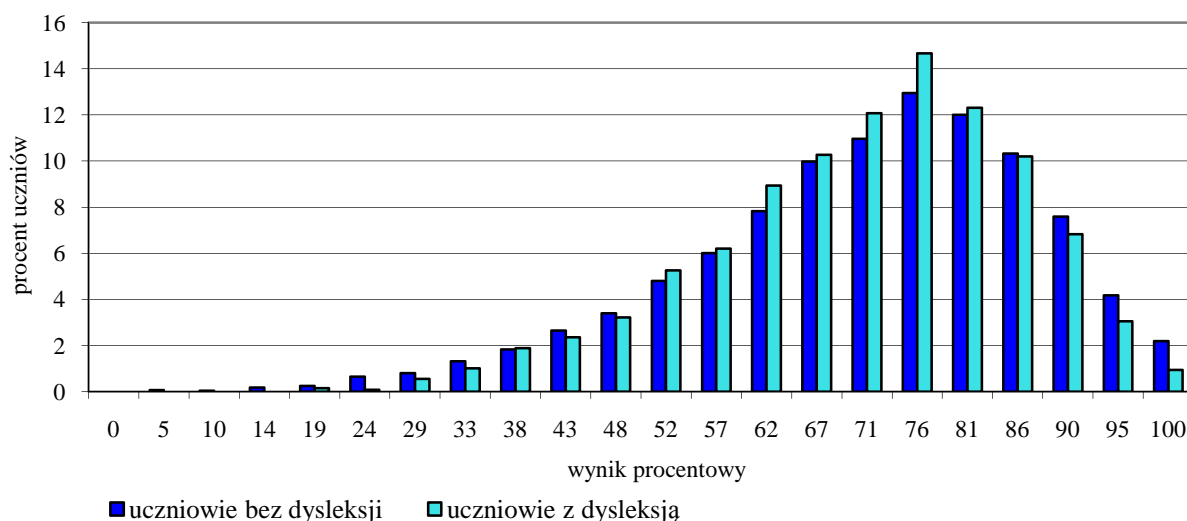

Wykres 4. Rozkład wyników uczniów

Tabela 11. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
8 548	5	100	71	76	71	16

Wyniki uczniów bez dysleksji i uczniów z dysleksją rozwojową

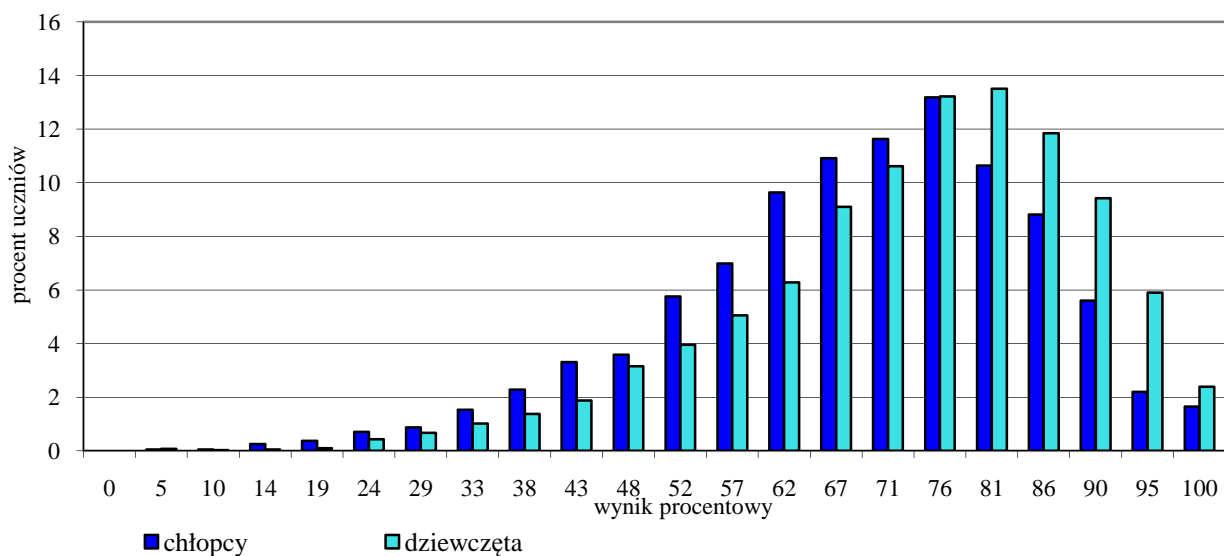

Wykres 5. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 12. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	7 278	5	100	71	76	71	16
Uczniowie z dysleksją rozwojową	1 270	19	100	71	76	71	15

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 6. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 13. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Chłopcy	4 344	5	100	71	76	69	16
Dziewczęta	4 204	5	100	76	81	74	16

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 14. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	2 541	5	100	71	71	68	16
Miasto do 20 tys. mieszkańców	2 815	5	100	71	76	70	16
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	1 146	5	100	73,5	76	72	16
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	2 046	5	100	76	81	76	15

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 15. Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	8 245	5	100	71	76	71	16
Szkoła niepubliczna	303	24	100	81	81	76	17

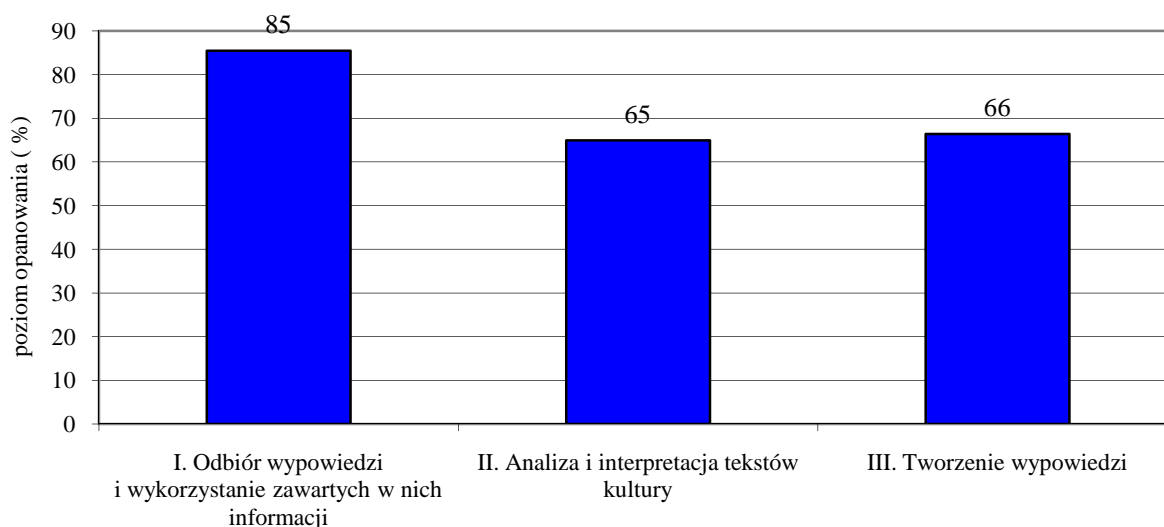
Poziom wykonania zadań

Tabela 16. Poziom wykonania zadań

Numer zadania	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymaganie szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania (%)
1.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 7) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).	93
2.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 7) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).	92
3.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 6) odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych.	81
4.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].	76
5.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 10) dostrzega relacje między częściami składowymi wypowiedzi (tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity).	76
6.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 1) rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach (podmiot [...]); 4) rozpoznaje w tekście formy przypadków [...] – rozumie ich funkcje w wypowiedzi.	49

7.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) określa temat [...] tekstu.	93
8.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 9) omawia akcję, wyodrębnia wątki i wydarzenia.	79
9.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].	68
10.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 3) identyfikuje nadawcę [...] wypowiedzi [...].	92
11.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 10) charakteryzuje i ocenia bohaterów.	60
12.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 10) charakteryzuje i ocenia bohaterów.	61
13.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 1) tworzy spójne teksty na tematy [...] związane z otaczającą rzeczywistością i poznanymi tekstami kultury; 5) tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie z dialogiem (twórcze [...]); 6) stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję i układ graficzny zgodny z wymogami danej formy gatunkowej (w tym wydziela akapity).	72
		2. Świadomość językowa. Uczeń: 7) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych [...].	96
		1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 4) świadomie posługuje się różnymi formami językowymi [...].	65
		2. Świadomość językowa. Uczeń: 5) pisze poprawnie pod względem ortograficznym [...].	46
		2. Świadomość językowa. Uczeń: 6) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych (kropki, przecinka, znaku zapytania, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu, znaku wykrzyknienia).	37
			66

Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Wykres 7. Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Komentarz

Podczas sprawdzianu z zakresu języka polskiego sprawdzano zarówno umiejętności proste, np. wyszukiwania w tekście informacji wyrażonych wprost i pośrednio, odróżniania informacji ważnych od drugorzędnych, jak i umiejętności złożone, np. wyciągania wniosków z przesłanek zawartych w tekście, charakteryzowania i oceniania bohaterów czy tworzenia wypowiedzi pisemnej w formie opowiadania.

Na tegorocznym sprawdzianie umiejętności polonistyczne były sprawdzane poprzez zadania, które odnosiły się do dwóch tekstów – popularnonaukowego *Słoń i inne mądrale* oraz komiksu. Uczniowie otrzymali odpowiednio: za wykonanie zadań z zakresu *odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji* – 85% punktów możliwych do uzyskania, z zakresu *analizy i interpretacji tekstów kultury* – 65% punktów oraz za zadania z zakresu *tworzenia wypowiedzi* – 66% punktów. Szóstoklasiści okazali się bieglijsi w odbiorze komiksu; średni wynik za wykonanie zadań od 7. do 11. jest wyższy o około 9 punktów procentowych od średniego wyniku uzyskanego za zadania badające odbiór tekstu popularnonaukowego (od 1. do 6.).

Wśród zadań sprawdzających poziom opanowania umiejętności *odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji* łatwe dla uczniów okazały się zadania (wymienione w kolejności od najłatwiejszego): 1., 7., 2. i 10.

Najliczniejsza grupa szóstoklasistów (93%) uzyskała punkt za poprawny wybór tytułu, najtrafniej oddającego treść historyjki obrazkowej, której bohaterami są dwaj malarze starożytnej Grecji (zadanie 7.).

Do znajomości podstawowego pojęcia z zakresu teorii literatury – narrator – odwoływało się zadanie 10. (92% poprawnych odpowiedzi). Uczniowie wskazujący inną odpowiedź niż *Zeuxis wykorzystał swe zdolności i namalował piękne winogrona. (rysunek 4.)* nie odróżniali wypowiedzi narratora od kwestii wypowiedzianych przez bohaterów komiksu.

Temat tekstu *Słoń i inne mądrale* (zadanie 1.), dotyczącego przede wszystkim zachowania i cech słoń, ujawniających ich inteligencję, potrafiło określić 93% piszących.

O 1 punkt procentowy mniej – 92% wyniósł wynik osiągnięty za rozwiązanie zadania 2., w którym uczniowie musieli wykazać się umiejętnością wyszukania w tekście informacji podanych wprost i pośrednio, dotyczących przeprowadzonego w zoo eksperymentu z udziałem słoń. Eksperymentem tym potwierdzono, że słoń samodzielnie radził sobie z rozwiązywaniem stawianych przed nim zadań.

Uczniowie, którzy wybierali odpowiedź *rozpoznawać innych przedstawicieli stada*, prawdopodobnie nie odczytywali polecenia ze zrozumieniem i sięgali po informacje do nieodpowiedniego fragmentu tekstu.

Dla licznej grupy szóstoklasistów trudniejsze były zadania wymagające umiejętności świadomego, krytycznego odbioru informacji – odróżnienia informacji ważnych od drugorzędnych (zadanie 3., poziom wykonania 81%) czy wyciągania wniosków, wynikających z informacji zawartych w tekście – jak w zadaniu 4. (poziom wykonania 76%).

Zadanie 4. sprawdzało umiejętność złożoną – wnioskowania na podstawie przesłanek z tekstu popularnonaukowego. Ponad 20% piszących uznało, że przytoczenie w tekście wypowiedzi dyrektora ogrodu zoologicznego pełni inną funkcję niż poszerzanie wiedzy czytelników o zachowaniach słoń. W obrębie tego samego wymagania ogólnego poprzez zadanie 5. sprawdzano umiejętność dostrzegania relacji między częściami składowymi wypowiedzi – tytułem, wstępem i ostatnim akapitem tekstu. Piszący w tym zadaniu dwukrotnie wybierali odpowiedź: najpierw wskazywali jedną z dwóch podanych części składowych tekstu, następnie jedno z dwóch uzasadnień.

Jednym z dwóch trudniejszych zadań zamkniętych na tegorocznym sprawdzianie było zadanie 9., w którym szóstoklasiści oceniali prawdziwość podanych w nim zdań. Oba zdania powinny zostać ocenione jako prawdziwe, tymczasem 18% uczniów stwierdziło, iż fałszywe jest zdanie 1. *Zeuxis docenił talent Parrazjosa, a Parrazjos docenił zdolności Zeuksisa*, a 14% – że nieprawdą jest, jakoby w starożytnej Grecji ceniono realistyczne dzieła sztuki. Prawidłowej odpowiedzi udzielili ci szóstoklasiści, którzy dostrzegli, że obaj malarze podziwiali sztukę swojego rywala (uczniowie umieli więc wykorzystać informacje zawarte na ilustracjach 4. i 9.), a także wysnuli właściwy wniosek z całej historyjki.

Zadanie 6. – najtrudniejsze dla piszących spośród zadań polonistycznych – wymagało od szóstoklasistów rozpoznania funkcji składniowej wyrazu *słoń* w wypowiedzeniu *Słoń sięgnął trąbkę po owoc* (zadanie 6.1. – poziom wykonania 74%) oraz rozpoznania formy przypadku rzeczownika *owoc* występującego w tym samym zdaniu (zadanie 6.2. – poziom wykonania 24%). Podczas gdy trzy czwarte uczniów kończących szkołę podstawową poprawnie wskazało podmiot w zdaniu, to tylko jedna czwarta potrafiła zadać pytanie o rzeczownik *owoc*: *sięgnął po kogo? co?* i określić, że temu wyrazowi nadano formę biernika. Szóstoklasiści, wybierający niepoprawną odpowiedź *mianownik*, prawdopodobnie wzięli pod uwagę budowę wyrazu (identyczną w obu przypadkach gramatycznych), w oderwaniu od jego funkcji w wypowiedzi.

Do analizy i interpretacji tekstów kultury odnosiły się dwa zadania zamknięte i jedno otwarte (krótkiej odpowiedzi). Za umiejętności z tego zakresu szóstoklasiści uzyskali średnio 65% punktów. Z zadań zamkniętych zdecydowanie łatwiejsze było dla piszących zadanie 8. (poziom wykonania – 79%). Uczniowie musieli tu trafnie wskazać analogię w reakcjach ptaka i Zeuksisa na widok dzieł malarskich rywalizujących ze sobą twórców: obaj „odbiorcy” sztuki ulegli złudzeniu, co zostało potwierdzone ich specyficznym zachowaniem.

Rozwiązując zadanie 11., uczniowie powinni wywnioskować, o jakich odczuciach bohatera świadczą wypowiedziane przez niego słowa. Poprawnej odpowiedzi udzieliło w tym zadaniu 60% piszących. Uczniowie, którzy błędnie odczytali intencję wypowiedzi Zeuksisa, najczęściej sądzili, że na widok kotary na ścianie wyraził swoje oburzenie.

W zadaniu 12. piszący mogli uzyskać dwa punkty za trafne charakteryzowanie i ocenianie bohaterów. Szóstoklasiści redagowali zwięzłą wypowiedź, wyjaśniając, dlaczego jeden z malarzy uznał drugiego za lepszego twórcę. Maksymalną liczbę dwóch punktów uzyskało 37% uczniów. Uczniowie ci zawarli w swoich wypowiedziach dwa elementy: wyjaśniali, że Zeuxis dał się zwieść malarskiej iluzji oraz stwierdzali, że dzieło Parrazjosa naśladowało rzeczywistość. Poniżej zamieszczono przykłady (od 1. do 2.) w pełni poprawnych rozwiązań.

Przykład 1.

Zeuksis... uznał... Parrazjosa... za... lepszego... malarza... od... siebie...
ponieważ... dał... się... nabrać... że... zastona... namalowana... na... ścianie...
była... prawdziwa... Był... bardzo... zdziwiony... realizmem... obrazu... przy...
którym... jego... dziecko... wydawało... się... błache...

Dzieło dodatkowo przywołane przez autora wypowiedzi, nazwane przez niego błahym, to obraz Zeuksisa przedstawiający winogrona (za prawdziwe uznał je tylko ptak).

Przykład 2.

Zeuksis uznał Parrazjosa za lepszego malarza, gdyż...
myślał, że... schował... on... swój... obraz... z... kotką... Okazało...
się... że Parrazjos... namalował... na... ścianie... bardzo...
realistyczny... kotkę... i Zeuksis... zaczął... drapać... ścianę...
z... myślą... że... sięgnie... zastony...

Uczeń ma świadomość, jak ważna była reakcja Zeuksisa na doskonałe dzieło Parrazjosa – świadczyła o kunszcie jego twórcy.

Jeżeli w swoim uzasadnieniu piszący uwzględnił tylko jeden z dwóch wymaganych elementów: zwrócił uwagę jedynie na to, że Zeuksis dał się zwieść malarskiej iluzji lub tylko na to, że dzieło Parrazjosa naśladowało rzeczywistość, wówczas za rozwiązanie zadania uzyskiwał jeden punkt. Taką liczbę punktów uzyskała liczna grupa piszących – 47% tegorocznych szóstoklasistów. Przykład 3. obrazuje sytuację, gdy uczeń koncentruje się na walorach malowidła Parrazjosa (mówi o jego realistyczności), natomiast pomija odbiór tego dzieła przez Zeuksisa (fakt, że malarz uznał dzieło konkurenta za prawdziwy przedmiot).

Przykład 3.

Zeuksis uznał Parrazjosa za lepszego...
malarza... od... siebie... ponieważ... w... starożytnej...
Grecji... ceniono... dzieła... wiernie... oddające...
rzeczywistość... a... takim... obrazem...
był... malunek... Parrazjosa...

Autor kolejnego przykładowego 4. rozwiązania skupia uwagę na reakcji Zeuksisa (malarz ulega iluzji), pomija natomiast w swojej wypowiedzi informację o tym, jak wiernie obraz Parrazjosa oddawał rzeczywistość.

Przykład 4.

Zeuksis uznał Parrazjosa za lepszego malarza od siebie... ponieważ...
Zeuksis myślał... że... Parrazjos... ukrył... swój... obraz... z... kotką... a... ta...
kotka... była... namalowana... w... tajemnie... przez... Parrazjosa...

Trzecie wymaganie ogólne z podstawy programowej kształcenia ogólnego przedmiotu język polski było reprezentowane w arkuszu przez jedno zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi – 13.: *Napisz opowiadanie zatytułowane „Tajemnicze pudełko”*. Za jego pełną realizację piszący mogli otrzymać 7 punktów. Poziom wykonania wynosi 66% dla całego zadania – było ono dla szóstoklasistów umiarkowanie trudne.

Zadanie to sprawdzało następujące umiejętności zapisane w podstawie programowej:

- tworzenie spójnego tekstu na tematy związane z otaczającą rzeczywistością,
- formułowanie wypowiedzi pisemnej w odpowiedniej formie gatunkowej,
- świadome posługiwanie się różnymi formami językowymi,
- przestrzeganie norm poprawności językowej,
- pisanie poprawne pod względem ortograficznym,
- poprawne używanie znaków interpunkcyjnych,
- operowanie słownictwem z określonych kręgów tematycznych.

Za napisanie pracy na temat, zależnie od stopnia realizacji tematu, szóstoklasiści mogli uzyskać od zera do trzech punktów. Otrzymali średnio 72% punktów możliwych do uzyskania. Okazało się, że zgodnie z wymaganiami podstawy programowej dla I poziomu edukacyjnego, forma opowiadania jest im dobrze znana, utrwalona w trakcie edukacji polonistycznej. W opowiadaniach, których treść oceniono na 3 punkty, uczniowie prezentowali bogaty świat przedstawiony, z rozbudowaną akcją, uporządkowanymi logicznie wydarzeniami, określonymi, wyrazistymi bohaterami. Dodatkowym walorem tych wypowiedzi było opisywanie przeżyć bohaterów (emocje dominujące to zaciekawienie, zachwyty, fascynacja tajemniczością), czasem także prezentowanie tła zdarzeń.

Przykład 1.

To był zwykły, mroczny poranek. Dzieci 2. ~~100~~ klasy Ani, zebrały się już przed salą lekcyjną, oczekując na dzwonek. Kiedy sygnał do rozpoczęcia zajęć wreszcie przebrzmiał, nauczycielka przyrody otworzyła klasę, dzieci wbiegły do środka. I stanęły jak wryte. Na biurku leżało pudełko. Zwykłe - czarne, kwadratowe, niczym nie zdobiła, co może być w środku całej klasy. Natychmiast wywołano zainteresowanie. Nauczycielka tylko się uśmiechnęła i spokojnie zaczęła prowadzić lekcję o mikroskopach. Straszna nuda. Chyba nikt jej nie słuchał. Pod koniec lekcji pani znowu powstała przed tajemniczy uśmiech i poklepała do skrzynki. - Teraz sprawdzimy, kto uważał na lekcji. - powiedziała. Zaraz każdy się spiesił, rozpaczliwie chciał coś sobie przypomnieć. Pani otworzyła skrzynkę - a tam nic nie było! Od czasu tej nauki klasa Ani zawsze jest wzorowa, słucha słów nauczycieli. Nam też tak radzę!

Kluczowe dla realizacji tematu *pudełko* przybierało w opowiadaniach różnorodne formy; oprócz tekturowych lub drewnianych pudełek były to np. metalowe skrzyneczki, stare kufry, drogocenne szkatułki, bogato zdobione kasetki. Najczęściej bohaterowie natrafiali na nie w swoich domach albo osób bliskich (dziadków, wujostwa), w trudniej dostępnych pomieszczeniach – jak strych, czasem w otoczeniu domu – w ogrodzie, pobliskim lesie. Wydarzenia rozgrywały się nie tylko w świecie wzorowanym na rzeczywistym, ale także we śnie lub w fantazji bohaterów. Uczniowie chętnie nadawali pudełkom niezwykle, magiczne właściwości, pozwalające postaciom z opowiadań spełniać marzenia i rozwiązywać ich problemy. Tajemniczość była przypisywana podarunkom, pamiątkom po przodkach, dokumentom z dawnych dziejów rodzinnych. Pudełka z taką zawartością miały, oprócz materialnej, sentymentalną wartość, wysoko cenioną przez autorów opowiadań. Z uczniowskich rozwiązań wynika, że temat wypracowania pozwalał na swobodę twórczą, uwolnienie wyobraźni, z czego autorzy prac bardzo chętnie korzystali.

Przykład 2.

Tajemnicze pudełko

Był zimny, deszczowy wieczór. Kasia siedziała w fotelu i czytała ulubioną książkę.

Gdy skończyła, postanowiła się poszukać innej powieści na starych. Stała niechętnie, przeszła przez wszystkie korytamy i weszła po schodach na górę. Zatrzymała się dopiero przed starymi, drewnianymi drzwiami. Poszukała szybko, które było od pomieszczenia, do którego miała wejść i przez chwilę ^{chwilę} ~~miła~~ ~~czekała~~ się wycofała, ale postanowiła otworzyć. Panował półmrok. Dziewczynka dotknęła do szafy na książki i zaczęła przeglądać tytuły. Większość tytułów opowiadała o ogrodnictwie lub akwarystyce, gdyż mama Kasi zajmowała się projektowaniem ogardów.

- Przecież coś ciekawego musi tu być... - szeptała do siebie, przejeżdżając palcami po zakurzonych grzbietach książek.

Na ostatnim miejscu, w trzech przedziale stała stara, bardzo zniszczona książka. Dziewczynka wyjęła ją i przeczytała tytuł: - Tajemnicze pudełko... - uśmiechnęła się sama do siebie. - To jest coś dla mnie.

Zesłała na dół i ponownie usiadła w fotelu.

Zagłębiła się w kolejny, magiczny świat, pełen dziwnych stworzeń i postaci. Zapomniała o rzeczywistości i rozpoczęła nową przygodę razem z książką pod tytułem „Tajemnicze pudełko”

Cenną umiejętnością uwzględnianą przy ocenie opowiadań było ich urozmaicenie, np. poprzez opis tła zdarzeń, umiejętne budowanie nastroju, przedstawianie przeżyć bohaterów, szczegółowy opis przedmiotu czy funkcjonalne wprowadzenie dialogu. Krótki dialog wprowadzony w poniższej wypowiedzi został zreżymowany w ciąg wydarzeń, a jednocześnie posłużył do zaprezentowania odczuć bohaterów, tym samym – do ich scharakteryzowania.

Przykład 3.

..... Ela oraz Piotr wyjechali razem do swojego dziadka na wieś. Nie cieszyło ich to bardzo, bo nigdy nie lubili przebywać na świeżym powietrzu. Woleli siedzieć w domu i grać na swoich iPadach.

..... Ela siedziała przed ekranem w małym domku dziadka, próbując znaleźć Wi-Fi.

- Ech, dziadku, u ciebie nawet internetu nie ma! - Wzamęta Ola.

- No właśnie, nie mogę grać w minecrafta! - Dodał Piotr.

- Daj tego! Oddajcie mi swoje iPady, już! - Krzyknął dziadek i zabral dzieciom sprzęty.

..... Rodzeństwo było zrozpaczone. Co oni niby mieli bez tego robić? Z powodu nudy postanowili pójść do piwnicy dziadka.

..... Siedli cicho do zabawy, gdy nagle ich oczom ukazała się mała pudeltka. Piotr próbował je stworzyć, ale nie udało mu się. W końcu wycit mima ścianę. Pudeltko stworzyło się, a z niego wyplątały... zabawki! Dzieci po noc pieruny zabaczyły coś takiego. Piotr natychmiast zaczął bawić się klockami, a Ela chwyciła za lalkę. To było dla nich coś niesamowitego.

..... Pierwe parę dni spędzili bawiąc się nimi, ale z czasem „zmarli”.

W pracach uczniów oceniano również konsekwencję w posługiwaniu się stylem dostosowanym do formy wypowiedzi. 4% piszących nie uzyskało punktu za umiejętność doboru stosownych środków słownikowo-stylistycznych; pozostali potrafili napisać swoją opowieść językiem adekwatnym do przyjętej konwencji, a jeśli wplatali dialog do narracji – to umiejętnie. W dialogach pozwalali mówić swoim postaciom ich własnym, zindywidualizowanym językiem. Wśród cech stosowanego przez tych uczniów dobrego, komunikatywnego stylu warto wymienić te najważniejsze: jasność (zrozumiałość) i dynamiczność.

Najczęściej stwierdzane przez egzaminatorów niedoskonałości formalne tegorocznych wypowiedzi to zaburzenie proporcji między rozbudowanym wstępem i lapidarnie ujętym trzonem opowiadania oraz ubóstwo fabuły.

„Pod lupą” – język i zapis

Temat zaproponowany szóstoklasistom w tym roku nie narzucał szczególnych rygorów ich wypowiedziom. Forma opowiadania pozwoliła uczniom na posługiwanie się słownictwem z dobrze znanego im zakresu, przede wszystkim z codziennego życia. 65% szóstoklasistów nie miało trudności ze zredagowaniem opowiadania w pełni poprawnego pod względem językowym lub zawierającego nie więcej niż 4 błędy. Jedna trzecia piszących pięciokrotnie lub częściej nie zachowała norm językowych. Uczniowie ci w niedostatecznym stopniu opanowali umiejętności tworzenia różnych form gramatycznych odmiennych części mowy, stosowania wyrazów bliskoznacznych, posługiwania się związkami frazeologicznymi, budowania poprawnych językowo zdań, w tym – właściwego wyznaczenia ich granicy.

Najczęściej pojawiające się nadużycia norm to stosowanie wyrazów w niewłaściwej formie gramatycznej oraz powtórzenia wyrazów lub konstrukcji składniowych, wynikające z ubóstwa słownictwa czynnego uczniów. Ten niedostatek rzutował m.in. na poprawność frazeologii i składni wypowiedzi.

Poniżej przedstawiono przykłady popełnionych przez uczniów rażących błędów, których częstą konsekwencją było zakłócenie komunikatywnej funkcji języka:

- niepoprawna forma gramatyczna wyrazów, np. *wziętem, podeszłem, lubiał*;
- użycie słów w niewłaściwym znaczeniu lub niepoprawne połączenia wyrazów, np. *jedno z otaczających drzew, na zapelnionej kwiatami polanie, wybrali się na pływaniu*;
- zmiana formy związku frazeologicznego, np. *wpadł w wielką radość, cudy się przydarzają*;
- rażące powtórzenia słów, nadużywanie zaimków, kolokwializmy, np. *opowiem wam opowieść, kształt był w kształcie kwadratu*;
w tym błędy w budowie zdań takie jak:
- niezgodność formy wyrazu określającego z określanym, np. *uczennice napisali; rodzice powiedziały; Dzieci poszły po narzędzia, wrócili i wzięli się do roboty*;
- niecelowe powtarzanie struktur składniowych w obrębie zdania, np. *Było tak brudno jak było rok temu. W pewnym domu mieszkała pewna staruszka*;
- nieumiejętność wyznaczenia granicy zdania, np.
Obok mnie zmaterializowali się wszyscy moi ulubieni bohaterowie książek przywitałem się i cofnęło mnie w czasie gdy następnego dnia sprawdziłem czy jest tam ten strych nie było go.

Nie wszystkim uczniom znana jest zasada stosowności doboru środków językowo-stylistycznych do przyjętej formy wypowiedzi. Część szóstoklasistów zbyt chętnie stosuje kolokwializmy (*wkurzyła się, facet, ciuchy, walnął*), niweczając w ten sposób efekt literackości opowiadania. Wynika to prawdopodobnie z tego, że uczniowie nie odróżniają formy mówionej od pisanej oraz z nawyków związanych z codzienną obsługą ogólnodostępnych komunikatorów, utrudniających doskonalenie praktyki pisarskiej.

Trudności sprawiło uczniom także przestrzeganie zasad poprawności ortograficznej w zapisie opowiadania. Punkt w tym kryterium otrzymało 48% uczniów, których pisownia była bezbłędna lub którzy popełnili najwyżej dwa błędy. Pozostali uczniowie naruszyli zasady ortograficzne w swoich wypowiedziach co najmniej trzykrotnie.

Najwięcej błędów u piszących odnotowano w zakresie oznaczania miękkości głosek (*džadka, jężora*), pisowni wyrazów z i, j (*swojich, jaskinii*), pisowni wyrazów przyimkowych i przyimków złożonych (*popołudniu, po prostu*), pisowni wyrazów wielką literą (*grecy, indie, bieszczady*), także nieuzasadnione stosowanie wielkiej litery (*27 Stycznia, Mecz, na Matematyce*), pisowni „nie” z przymiotnikami w stopniu równym (*nie zwykłe, nie wesoły*) oraz z czasownikami w formie osobowej i z bezokolicznikami (*niewiedziały, nieschował, niebyło, niewierzyli, nie mówić*), pisowni wyrazów z głoskami ą, ę oraz połączeniami głosek em, en, om, on (*nacisnołem, przyciągnęło, brzęknęło*), pisowni wyrazów z u, ó (*pódełko, w biórku, zaoważyłem, połódnie, znowu*), pisowni wyrazów z rz, ź (*otwożył, uwieże, na lerzakach*), pisowni wyrazów z ch, h (*howała, otuhy, bez wachania*).

Nadal liczna grupa uczniów kończących szkołę podstawową niedostatecznie zna zasady interpunkcyjne – 42% uczniów uzyskało w tym roku punkt za poprawne przestankowanie. W całej wypowiedzi popełnili oni najwyżej trzy błędy w stosowaniu podstawowych znaków: przecinka, kropki, znaku zapytania, wykrzyknika, dwukropka, pauzy, cudzysłowu i nawiasu. Najczęściej

powtarzające się w pracach uczniów uchybienia interpunkcyjne polegały na braku kropki na końcu zdania oznajmującego, znaku zapytania zamykającego zdanie pytające, dwukropka przed przytoczeniem cudzych i własnych wypowiedzi lub przed wyliczeniem szczegółów poprzedzonych określeniem ogólnym, cudzysłowu w przytaczanych wypowiedziach, myślników w zapisie dialogu, przecinka między wyrazami użytymi w ramach wyliczenia, między powtórzonymi elementami oraz przecinka oddzielającego zdania składowe w zdaniu złożonym, np.:

Kiedy szliśmy w oddali zobaczyłam dwa jasnoczerwone punkty.;

Filip powiedział że jeśli oni się boją to on otworzy skrzynkę. Gdy to zrobił ujrzał kawałek papieru na którym było napisane „skarb”.

Wstałem włożyłem pudełko do plecaka i wyszedłem z domu.

Było jej smutno bo nie miała pojęcia gdzie jest.

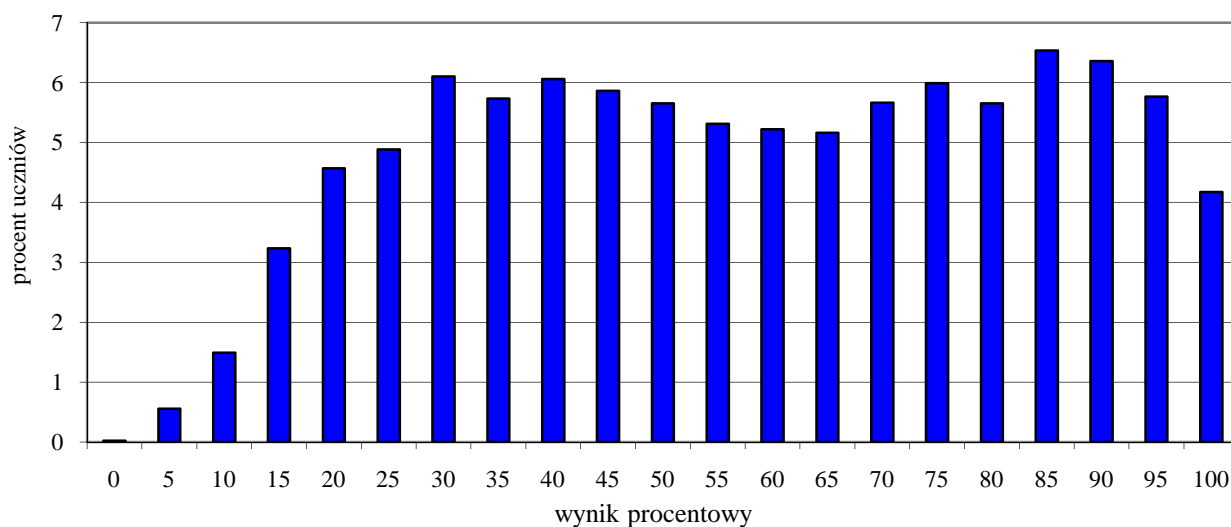
Uczniowie nie oddzielają przecinkami zdań składowych w zdaniu złożonym – nie tylko połączonych bezspójnikowo, ale nawet z doskonale znanymi uczniom spójnikami: *ale, bo, dlatego, gdy, kiedy, który, ponieważ, więc, że, żeby*. Ten typ błędu interpunkcyjnego występował w opowiadaniach zdecydowanie najczęściej.

Wnioski i rekomendacje

- Najtrudniejsze dla szóstoklasistów było funkcjonalne wykorzystanie wiedzy z zakresu świadomości językowej (odmiana rzeczownika przez przypadki). Zadania dotyczące świadomości językowej mogą się pojawiać na każdym sprawdzianie; wynika to z wymagań ujętych w podstawie programowej przedmiotu język polski dla pierwszego i drugiego etapu edukacyjnego, obowiązującej uczniów kończących szkołę podstawową. Umiejętność ta wymaga utrwalania poprzez odpowiednie ćwiczenia, m.in. polegające na rozpoznawaniu przypadków danych wyrazów w kontekście zdań, w których te wyrazy występują.
- Odbiór tekstów kultury ze świadomością ich specyfiki, odczytywanie sensu utworu – to dla szóstoklasistów umiejętności umiarkowanie trudne, które należy doskonalić. Systematycznego kształcenia wymagają umiejętności wyszukiwania informacji w tekstach różnego typu, analizowania ich i wnioskowania na tej podstawie.
- Ze sformułowaniem uzasadnienia na podstawie przesłania, które niósł komiks, uczniowie poradzili sobie w zadowalającym stopniu, jak na wysoki poziom trudności – konieczność charakteryzowania i oceny bohaterów historyjki obrazkowej. Warto w czasie zajęć utrwalać percepcję czytelnictwa uczniów na innych tekstach niż literackie, np. opisywać obrazy czy analizować afisze teatralne.
- Należy kształtować wrażliwość uczniów szkoły podstawowej na zagadnienia poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej. Warto również położyć większy nacisk na kwestię stosowności doboru środków językowo-stylistycznych do przyjętej formy wypowiedzi.

Matematyka

Wyniki uczniów

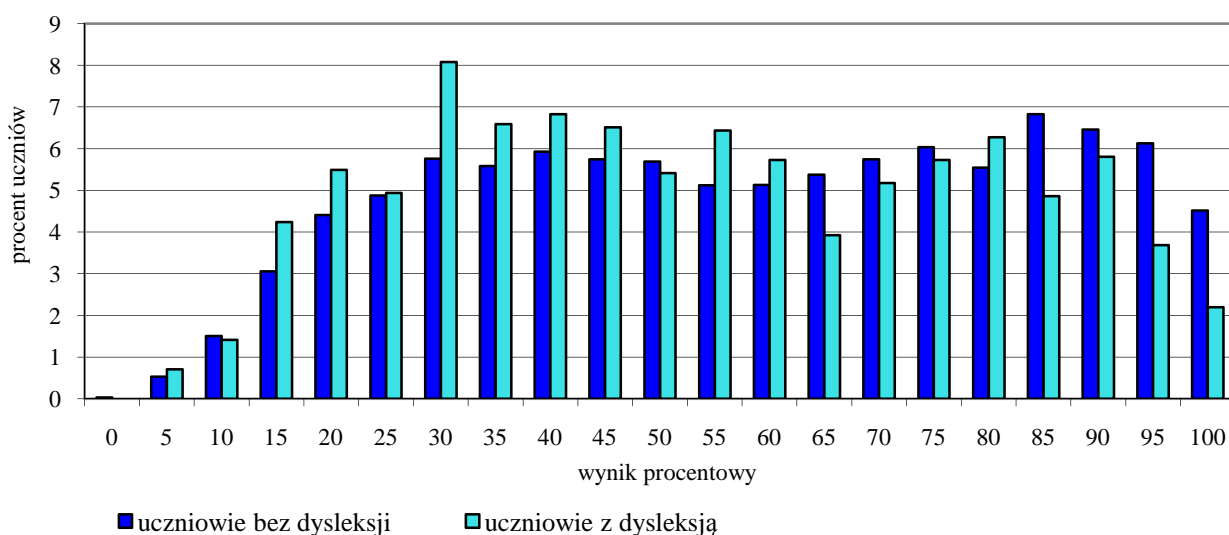

Wykres 8. Rozkład wyników uczniów

Tabela 17. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
8 548	0	100	60	85	58	26

Wyniki uczniów bez dysleksji i uczniów z dysleksją rozwojową

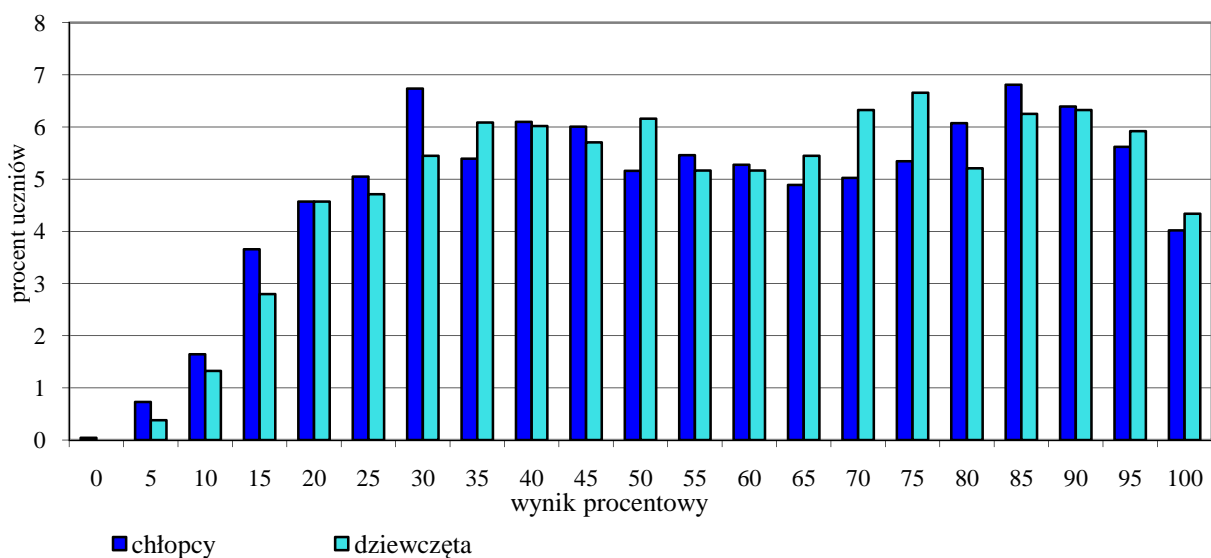

Wykres 9. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 18. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	7 278	0	100	60	85	59	26
Uczniowie z dysleksją rozwojową	1 270	5	100	50	30	54	25

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 10. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 19. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Chłopcy	4 344	57	0	100	55	85	26
Dziewczęta	4 204	59	5	100	60	75	25

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 20. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	2 541	0	100	55	35	55	25
Miasto do 20 tys. mieszkańców	2 815	5	100	55	30	56	26
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	1 146	5	100	60	95	59	26
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	2 046	5	100	70	90	64	26

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 21. Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	8 245	0	100	55	85	58	26
Szkoła niepubliczna	303	5	100	75	100	69	26

Poziom wykonania zadań

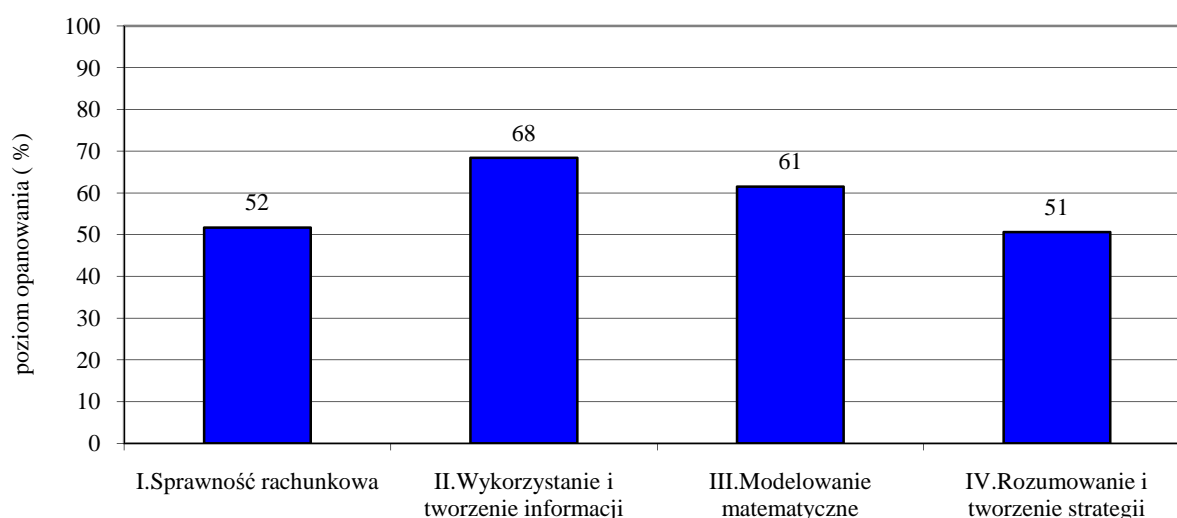
Tabela 22. Poziom wykonania zadań

Numer zadania	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymaganie szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania (%)
14.	II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1. Liczby naturalne w dziesiętkowym układzie pozycyjnym. Uczeń: 5) liczby w zakresie do 30 zapisane w systemie rzymskim przedstawia w systemie dziesiętkowym, a zapisane w systemie dziesiętkowym przedstawia w systemie rzymskim. 2. Działania na liczbach naturalnych. Uczeń: 1) dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne dwucyfrowe [...]; liczbę jednocyfrową dodaje do dowolnej liczby naturalnej i odejmuje od dowolnej liczby naturalnej.	72
15.	I. Sprawność rachunkowa.	5. Działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych. Uczeń: 8) wykonuje działania na ułamkach dziesiętnych, używając własnych, poprawnych strategii [...].	33

16.	I. Sprawność rachunkowa.	2. Działania na liczbach naturalnych. Uczeń: 10) oblicza kwadraty i sześciany liczb naturalnych; 11) stosuje reguły dotyczące kolejności wykonywania działań.	72
17.	I. Sprawność rachunkowa.	3. Liczby całkowite. Uczeń: 5) wykonuje proste rachunki pamięciowe na liczbach całkowitych.	51
18.	II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	4. Ułamki zwykłe i dziesiętne. Uczeń: 1) opisuje część danej całości za pomocą ułamka.	80
19.	IV. Rozumowanie i tworzenie strategii.	14. Zadania tekstowe. Uczeń: 5) do rozwiązywania zadań osadzonych w kontekście praktycznym stosuje poznaną wiedzę z zakresu arytmetyki i geometrii oraz nabyte umiejętności rachunkowe, a także własne poprawne metody.	64
20.	III. Modelowanie matematyczne.	5. Działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych. Uczeń: 5) oblicza ułamek danej liczby naturalnej. 12. Obliczenia praktyczne. Uczeń: 3) wykonuje proste obliczenia zegarowe na godzinach, minutach [...].	71
21.	III. Modelowanie matematyczne.	12. Obliczenia praktyczne. Uczeń: 2) w przypadkach osadzonych w kontekście praktycznym oblicza procent danej wielkości w stopniu trudności typu 50%, 10%, 20%. 2. Działania na liczbach naturalnych. Uczeń: 2) [...] odejmuje liczby naturalne wielocyfrowe [...].	67
22.	IV. Rozumowanie i tworzenie strategii.	2. Działania na liczbach naturalnych. Uczeń: 6) porównuje różnicowo i ilorazowo liczby naturalne. 11. Obliczenia w geometrii. Uczeń: 2) oblicza pola: kwadratu, prostokąta [...] przedstawionych na rysunku [...]. 14. Zadania tekstowe. Uczeń: 3) dostrzega zależności między podanymi informacjami.	56
23.	II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	7. Proste i odcinki. Uczeń: 2) rozpoznaje odcinki i proste prostopadłe i równoległe; 5) wie, że aby znaleźć odległość punktu od prostej, należy znaleźć długość odpowiedniego odcinka prostopadłego.	69
24.	II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	11. Obliczenia w geometrii. Uczeń: 4) oblicza objętość i pole powierzchni prostopadłościanu przy danych długościach krawędzi.	59
25.	II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	2. Działania na liczbach naturalnych. Uczeń: 1) dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne dwucyfrowe [...]; liczbę jednocyfrówą dodaje do dowolnej liczby naturalnej [...]. 13. Elementy statystyki opisowej. Uczeń: 2) odczytuje i interpretuje dane przedstawione w tekstach, tabelach, diagramach i na wykresach. 14. Zadania tekstowe. Uczeń: 1) czyta ze zrozumieniem prosty tekst zawierający informacje liczbowe.	61

26.	III. Modelowanie matematyczne.	12. Obliczenia praktyczne. Uczeń: 8) oblicza rzeczywistą długość odcinka, gdy dana jest jego długość w skali [...]; 6) zamienia i prawidłowo stosuje jednostki długości [...].	57
27.	IV. Rozumowanie i tworzenie strategii.	14. Zadania tekstowe. Uczeń: 4) dzieli rozwiązanie zadania na etapy, stosując własne, poprawne, wygodne dla niego strategie rozwiązania; 5) do rozwiązywania zadań osadzonych w kontekście praktycznym stosuje poznaną wiedzę z zakresu arytmetyki i geometrii oraz nabyte umiejętności rachunkowe, a także własne poprawne metody. 11. Obliczenia w geometrii. Uczeń: 4) oblicza objętość [...] prostopadłościanu przy danych długościach krawędzi; 5) stosuje jednostki objętości i pojemności: litr, mililitr, dm^3 , m^3 , cm^3 , mm^3 .	44

Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Wykres 11. Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Komentarz

Zadania matematyczne na tegorocznym sprawdzianie sprawdzały wszystkie wymagania ogólne podstawy programowej z matematyki. *Sprawność rachunkowa* szóstoklasistów była sprawdzana trzema zadaniami zamkniętymi różnych typów. Wśród zadań, które sprawdzały *wykorzystanie i tworzenie informacji*, były trzy zamknięte (wszystkie wyboru wielokrotnego) oraz jedno zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi. Wśród zadań, które sprawdzały *wykorzystanie i tworzenie informacji*, były cztery zamknięte (trzy wyboru wielokrotnego i jedno typu prawda-fałsz) oraz jedno zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi. Za rozwiązanie tych zadań szóstoklasiści uzyskali wyniki na poziomie 70%. Wśród zadań, które sprawdzały *modelowanie matematyczne*, wystąpiły dwa zadania zamknięte oraz jedno otwarte krótkiej odpowiedzi. *Rozumowanie i tworzenie strategii* badane było w arkuszu trzema zadaniami zamkniętymi (jedno zadanie wyboru wielokrotnego i dwa zadania prawda-fałsz) oraz zadaniem otwartym rozszerzonej odpowiedzi.

Treść kilku zadań matematycznych została uzupełniona rysunkami pomocniczymi (zadania: 18., 22., 23., 24., 26., i 27.) oraz diagramem (zadanie 25.). Z analizy rozwiązań wynika, że uczniowie

potrafili odczytywać informacje przedstawione w postaci rysunków. Na szczególną uwagę w tej grupie zasługuje zadanie 18. – najłatwiejsze spośród zadań matematycznych (poziom wykonania 80%). Aby je rozwiązać, uczniowie musieli określić, z ilu kwadratów składa się dana figura i jaką część tej figury zacięniowano.

Większą trudność sprawiło odczytywanie wartości z diagramu przedstawionego w treści zadania 25. (poziom wykonania 61%). Problemem było właściwe zinterpretowanie wysokości tych słupków diagramu, które odpowiadały nieparzystej liczbie wysłanych SMS-ów. Zdarzało się, że w takich przypadkach uczniowie odczytywali niecałkowite liczby wysłanych SMS-ów, np. we wtorek Wojtek wysłał 4,5 SMS-a. Ten sposób interpretacji ilustruje przykład 1.

Przykład 1.

The image shows a student's handwritten work on a grid background. At the top, a box says "powinno być 13". Below it, the calculation $8 + 4,5 + 12,5 + 8,5 + 10 = 43,5$ is written, with the numbers 4,5, 12,5, and 8,5 circled in blue. A box below the calculation says "powinno być 5". To the right, another box says "powinno być 9". Below these, the student has written $43,5 \cdot 16 =$ followed by a vertical multiplication: $43,5 \cdot 16 = 7080$. Below this, the student has written $736 \text{ gr} = 100 = 7 \text{ zł } 36 \text{ gr}$ and 7360 . The final answer is written as "Odp.: Smsy kosztowały 7 zł 36 gr." and "Odpowiedź: Smsy kosztowały 7 zł 36 gr."

Rozwiązując zadanie 25., uczniowie musieli wykazać się także umiejętnością właściwego stosowania przedstawionego w zadaniu cennika oraz zamiany jednostek (grosze na złote). Poniższe przykłady ilustrują typowe błędy, które dotyczyły tych dwóch aspektów rozwiązania.

Przykład 2. obrazuje sytuację, w której uczeń właściwie wykorzystuje cennik, ale niepoprawnie zamienia jednostki, przyjmując, że 1 złoty jest równoważnością kwoty 60 groszy. Ten rodzaj błędu popełniła znaczna liczba uczniów, przenosząc taki przelicznik z zamiany godziny na minuty lub minuty na sekundy.

Przykład 2.

The image shows a student's handwritten work on a grid background. The calculation $8 + 5 + 13 + 9 + 10 \text{ SMS-ów} = 45 \text{ SMS w dni piątne}$ is written, with brackets under 8+5 and 13+9. Below this, the calculation $45 \cdot 16 \text{ gr} = 720 \text{ gr} = 12 \text{ zł}$ is written, with the result 12 zł circled in blue. The final answer is written as "Odpowiedź: Wojtki SMS-y kosztowały 12 zł."

Przykład 3. pokazuje błędne stosowanie zasad obliczania opłaty za wysłane SMS-y – część uczniów nie uwzględniła wszystkich informacji podanych w treści zadania (w soboty i niedziele SMS-y wysyłane są za darmo).

Przykład 3.

The image shows a student's handwritten work on a grid background. The calculation $8 + 5 + 13 + 9 + 10 + 15 + 3 = 63 - \text{smsy}$ is written. Below this, the calculation $63 \cdot 16 \text{ zł} = 10,08 \text{ zł}$ is written. The final answer is written as "Odpowiedź: SMS-y wysłane przez Wojtkę w tym tygodniu kosztowały 10,08 zł."

Większość zadań matematycznych sprawdzianu osadzona była w kontekście praktycznym. Poziom ich wykonania był bardzo zróżnicowany. Trzy z nich (20., 21., i 26.) odnosiły się do umiejętności szczegółowych ujętych w podstawie programowej jako *obliczenia praktyczne* oraz do wymagania ogólnego *Modelowanie matematyczne*. Uczniowie dobrze poradzili sobie z rozwiązaniem zadania 20. (poziom wykonania 71%), w którym musieli wykonywać obliczenia dotyczące między innymi czasu. Trochę gorzej rozwiązali zadanie 21. (poziom wykonania 67%), w którym należało obliczyć 20% danej kwoty. Zadanie 26. okazało się jednym z trudniejszych w arkuszu (poziom wykonania 57%). Uczniowie musieli ustalić w nim rzeczywistą długość odcinka, gdy dana była jego długość na mapie o podanej skali. Typowe błędy popełniane przez uczniów w rozwiązaniu zadania 26. to nieprawidłowe wykorzystanie skali, błędy rachunkowe oraz błędy w przeliczaniu jednostek. Pokazują to cztery kolejne przykłady.

Przykład 4.

$2 + 9 + 18 = 29$

$150\,000 : 9 =$

powinno być $9 \cdot 150\,000$

$$\begin{array}{r} 16\,666 \\ - 150\,000 \\ \hline 90 \\ - 54 \\ \hline 360 \\ - 354 \\ \hline 60 \\ - 54 \\ \hline 6 \end{array} : 9$$

Odpowiedź:

Uczniowie często nie potrafili poprawnie wykonać działań z zastosowaniem ułamka dziesiętnego i liczby naturalnej: mnożenia (Przykład 5.) oraz dodawania (Przykład 6.).

Przykład 5.

$3\,300\,000\text{ cm} = 33\,000\text{ m}$

$= 33\text{ km}$

$6\,000\,000\text{ cm} = 6\text{ km}$

$52\,000\,000\text{ cm} = 52\text{ km}$

$52 + 6 + 33 = 87\text{ km}$

powinno być 330 000

powinno być 420 000

Przykład 6.

$2,8 + 2,2 = 5,4$

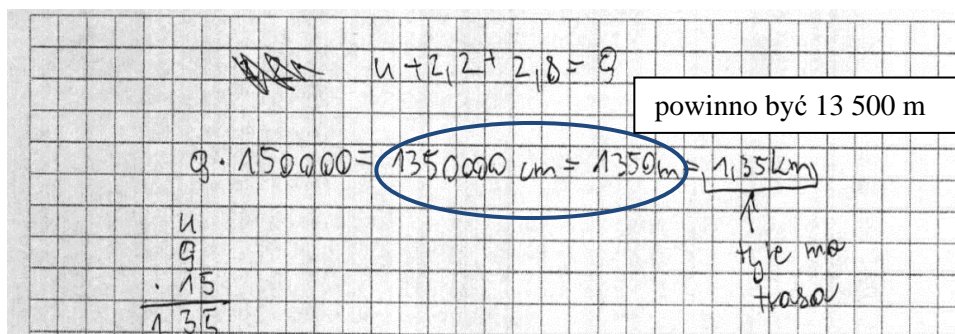
4 wpisane w miejscu części dziesiętnych

o trawo na mapie

powinno być 9,0

Szóstoklasiści popełniali też błędy w zamianie jednostek długości (Przykład 7.).

Przykład 7.

W arkuszu występowała grupa zadań (15., 16., 17., 22., i 23.) sprawdzających umiejętności, których opanowanie jest niezbędne do uzyskania dobrych wyników na wyższych poziomach edukacji matematycznej. Poziom wykonania tych zadań był bardzo zróżnicowany.

Trzy spośród nich (15., 16., i 17.) badały umiejętności związane z działaniami na liczbach naturalnych, całkowitych i na ułamkach dziesiętnych. Zadania te odnosiły się do *sprawności rachunkowej*. Najłatwiejsze okazało się zadanie 16., które badało umiejętność obliczania kwadratów i sześcianów liczb naturalnych przy zastosowaniu reguł dotyczących kolejności wykonywania działań (poziom wykonania 72%). Dużą trudność uczniom sprawiło zadanie 15., w którym musieli wykazać się znajomością zasad mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych bez konieczności wykonywania tych działań. Wystarczyło, by uczeń zauważył, że odpowiednia zmiana położenia przecinków w danych liczbach nie skutkuje zmianą wartości wyrażeń. W sytuacji, gdy uczeń nie zastosował takiego sposobu rozwiązania, mógł wykazać się umiejętnością stosowania algorytmów mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych. Było to najtrudniejsze zadanie w całym arkuszu. Jego poziom wykonania wyniósł 33%.

Dwa pozostałe zadania (22. i 23.) badały umiejętności związane z geometrią płaską. Uczniowie bardzo dobrze poradzili sobie z rozwiązaniem zadania 23. (poziom wykonania 69%), w którym mieli rozpoznać na rysunku odcinek będący wysokością danego trójkąta. Było to zadanie, które nie wymagało wykonywania obliczeń. Znacznie trudniejsze okazało się zadanie 22. (poziom wykonania 56%). Należało ono do grupy zadań w zakresie *rozumowania i tworzenia strategii*. Rozwiązanie tego zadania wykraczało poza rozpoznawanie obiektów na rysunku i wymagało od szóstoklasistów wykazania się umiejętnościami porównywania różnicowego i ilorazowego liczb naturalnych, obliczania pól kwadratów i prostokątów oraz dostrzegania zależności między informacjami zamieszczonymi na rysunku pomocniczym oraz w treści zadania.

Zadania (19. i 27.), które odnosiły się do wymagania ogólnego *Rozumowanie i tworzenie strategii*, należały także do umiarkowanie trudnych.

Rozwiązanie zadania 19. (poziom wykonania 64%) osadzonego w kontekście praktycznym wymagało umiejętności mnożenia i dzielenia liczb naturalnych w celu obliczenia masy cukru. Zadanie 27. (poziom wykonania 44%) badało umiejętność obliczania objętości prostopadłościanu, przy czym jego rozwiązanie wymagało znajomości wzoru na objętość tej bryły.

Najwięcej niepowodzeń przy rozwiązywaniu zadania 27. spowodowanych było stosowaniem niewłaściwej metody obliczania pojemności skrzynki, której rysunek z opisanymi długościami odpowiednich krawędzi zamieszczono w zadaniu. Wielu uczniów zamiast objętości wyznaczało pole powierzchni całkowitej lub częściowej prostopadłościanu (Przykład 8.), inni wyznacжали sumę długości jego krawędzi.

Przykład 8.

$$2 \cdot 1,5 + 2 \cdot 11 + 15 \cdot 11 = 3 + 22 + 16,5 = 41,5 \text{ dm}^3$$

$$41,5 \text{ dm}^3 \cdot 4 = 166 \text{ dm}^3$$

$$166 \text{ l} : 20 \text{ l} = 8$$

Przykład 9. ilustruje jedną z błędnych metod wyznaczania najmniejszej liczby worków z ziemią potrzebną do wypełnienia 4 skrzynek.

Przykład 9.

$$11 \cdot 1,5 \cdot 2 = 33 \text{ dm}^3$$

$$33 - 20 = 13$$

$$20 + 20 = 40$$

$$40 - 33 = 7$$

$$4 \cdot 2 = 8$$

Odpowiedź: Pani Wanda musi kupić 8 worków ziemi.

Niemalą grupę stanowili uczniowie, którzy przeoczyli podaną w zadaniu informację o liczbie skrzynek i wszystkie swoje rachunki wykonywali, uwzględniając tylko jedną skrzynkę (Przykład 10.).

Przykład 10.

$$11 \cdot 2 \cdot 1,5 = 11 \cdot 3 = 33 \text{ [dm}^3\text{]}$$

$$33 : 20 = 1,65$$

Odpowiedź: Pani Wanda musi kupić najmniej 2 worki z ziemią.

Wielu uczniów stosowało poprawne metody obliczania liczby worków z ziemią potrzebną do wypełnienia skrzynek. Często jednak w takich rozwiązaniach pojawiały się błędy rachunkowe, które nie zawsze miały wpływ na końcowy wniosek (Przykład 11.).

Przykład 11.

$$1 \text{ skrynekka} - V = 11 \cdot 1,5 \cdot 2 = 33 \text{ dm}^3$$

$$4 \text{ skrynekki} - 33 \text{ dm}^3 \cdot 4 = 132 \text{ dm}^3$$

$$132 \text{ dm}^3 = 132 \text{ litry}$$

$$132 : 20 = 6,6$$

6,6 → 7 worków

powinno być $132 : 20 = 6,6$

Odpowiedź: Pani Wanda musi kupić co najmniej 7 worków ziemi.

Inni uczniowie szacowali liczbę worków metodą prób i błędów (Przykład 12.).

Przykład 12.

Obj. prostok. = ~~11 · 2 · 1,5~~ = 33 [dm³]

1
33
× 132

1132

Objętość w słojkach w dm³

132 dm³ = 132 l

20 l - ziemia

20
× 7

140

worki → 20, 40, 60, 80, 100,

132 l < 140 l

~~120, 140, 160, 180, 200,~~

Odpowiedź: Pani Wanda musi kupić najmniej 7 worków.

Jeszcze inni stosowali sposób polegający na rozdzielaniu ziemi pozostałej w poszczególnych workach (Przykład 13.).

Przykład 13.

$a = 11 \text{ dm}$ $P_p = 11 \cdot 1,5 = 16,5 \text{ dm}^2$ $V = P_p \cdot h$

$b = 1,5 \text{ dm}$ $V = 16,5 \cdot 2 \text{ dm} = 33 \text{ dm}^3$

$h = 2 \text{ dm}$

$V = ?$

$P_p = ?$

1 skrzynka → 1 worek + 13 l z 2 w

4 skrzynki → 4 worki + 52 l = 4 worki + 3 worki = 7 worków ziemi

41
4,5

45,5
6,5

52

16,5
2

33,0

Należy zauważyć, że umiejętność obliczania objętości prostopadłościanu badana była także zadaniem 24., w którym zamieszczono rysunki sześcianu i prostopadłościanu z zaznaczonymi na nich sześcianami jednostkowymi. Uczeń mógł wykorzystać te rysunki do obliczenia objętości bez korzystania ze wzorów. Poziom wykonania zadania 24. (59%) świadczy o tym, że uczniowie znacznie lepiej radzili sobie z jego rozwiązaniem niż z rozwiązaniem zadania 27.

Wnioski i rekomendacje

- Uczniowie dobrze radzili sobie z wykonywaniem działań na liczbach naturalnych i ułamkach zwykłych oraz z rozpoznawaniem odcinka będącego wysokością trójkąta.
- Trudność sprawiało piszącym sprawdzian wykonywanie działań na ułamkach dziesiętnych. Istotne więc wydaje się zwiększenie liczby ćwiczeń utrwalających prawidłowe stosowanie algorytmów działań na ułamkach dziesiętnych. Ważne jest, aby uczniowie dobrze rozumieli reguły dotyczące „przesuwania przecinka” w liczbach dziesiętnych przy ich mnożeniu lub dzieleniu.
- Szóstoklasistom trudność sprawiało obliczanie objętości prostopadłościanu, szczególnie w przypadku, gdy konieczne było posłużenie się odpowiednim wzorem. Mylili również objętość bryły z polem powierzchni. Dobrze byłoby w procesie nauczania uwzględnić większą liczbę ćwiczeń kształtujących pojęcia objętości i pola powierzchni, np. przez budowanie brył z podanych elementów, rozkładanie modeli brył i „rozkładanie” ich na płaszczyźnie.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz zadań dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera (SP-2-152), został przygotowany na podstawie arkusza SP-1-152. Zgodnie z zaleceniami specjalistów, dostosowano w nim instrukcję dla ucznia i polecenia do zadań. Dodatkowo przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi. Zgodnie z potrzebami uczniów, opracowano też układ graficzny arkusza: przy każdym zadaniu podano informację o tekście, do którego zadanie się odnosi, zwiększono interlinię, zastosowano pionowy układ odpowiedzi.

Tabela 23. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
18	1	95	55	49	55	25

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych (SP-4-152, SP-5-152, SP-6-152) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: SP-4-152 – Arial 16 pkt., SP-5-152 – Arial 24 pkt. W niektórych zadaniach przeredagowano polecenia, a rysunki zastąpiono szczegółowymi opisami. Uproszczone zapisy danych w tabelach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. Wyraźnie oddzielono od siebie wiązki zadań do poszczególnych tekstów. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze zadań w brajlu.

Tabela 24. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
34	22	93	49	46	54	18

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

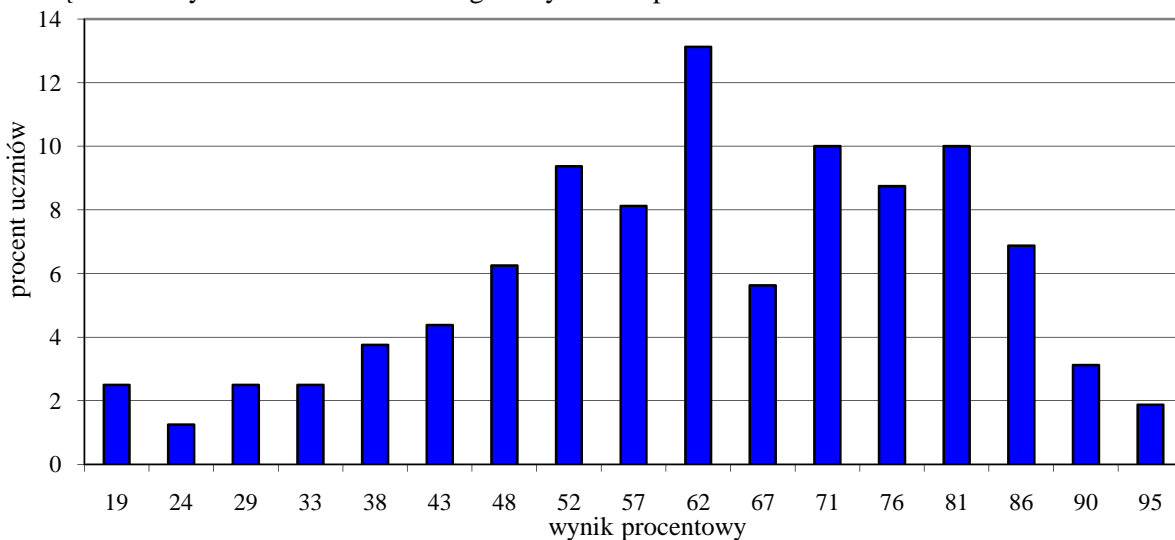
Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący rozwiązywali zadania w arkuszu dostosowanym do ich dysfunkcji (SP-7-152). Arkusz składał się z 27 zadań, w tym 13 zadań z języka polskiego (11 zamkniętych i 2 otwartych) i 14 z matematyki (11 zamkniętych i 3 otwartych). Do sprawdzenia umiejętności polonistycznych wykorzystano tekst publicystyczny z kontekstem przyrodniczym *Słoń i inne mądrale* oraz fragment komiksu. Zadania matematyczne uzupełniono rysunkami, tabelami i wykresem. Uproszczone słownictwo w poleceniach i treści zadań.

Tabela 25. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
21	34	93	31	33 i 38	71	18

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu SP-8-152. Podstawą zadań były krótkie teksty kultury: literacki (wiersz) i popularnonaukowy, komiks, rysunki, wykres. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym uczniów. Arkusz składał się z 26 zadań, w tym 14 zadań z języka polskiego (12 zamkniętych i 2 otwartych) i 12 z matematyki (10 zamkniętych i 2 otwartych). Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 41 punktów.

Wykres 12. Rozkład wyników uczniów

Tabela 26. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
160	20	88	59	56	58	15

II. CZĘŚĆ DRUGA

Język angielski

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej II. w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (15 zadań), rozumienie tekstów pisanych (11 zadań), znajomość funkcji językowych (8 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań). Za rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		5510
Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu w wersji standardowej	bez dysfunkcji	4721
	z dysleksją rozwojową	789
	dziewczeta	2696
	chłopcy	2814
	ze szkół na wsi	1333
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	1602
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	856
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	1719
	ze szkół publicznych	5262
	ze szkół niepublicznych	248

Z egzaminu zwolniono 6 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu w wersji dostosowanej	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	11
	słabowidzący i niewidomi	23
	słabosłyszący i niesłyszący	13
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	77
	Ogółem	124

3. Przebieg egzaminu

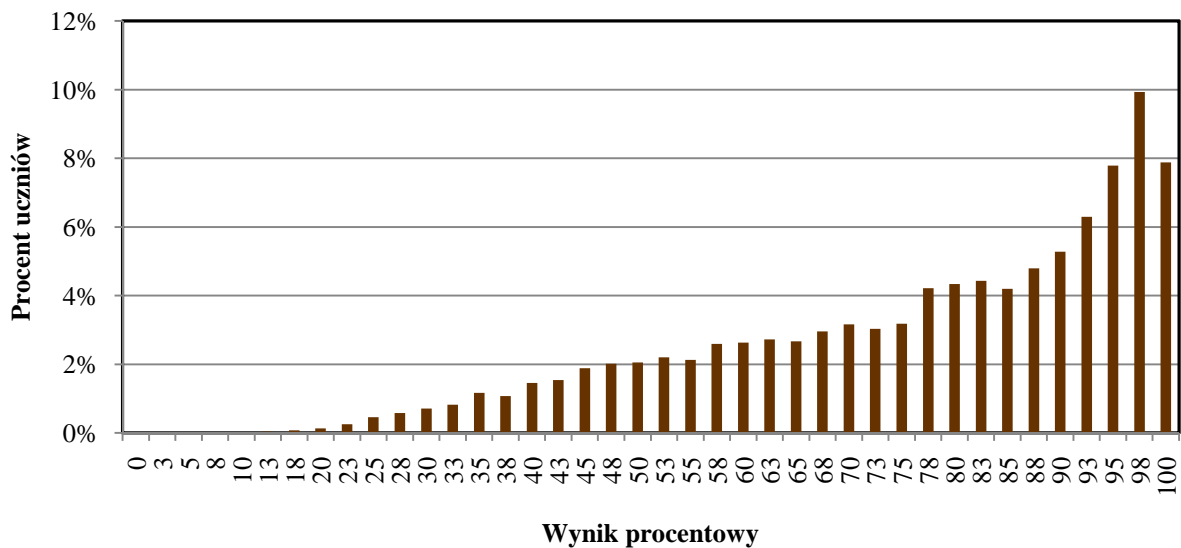
Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu	1 kwietnia 2015 r.		
Czas trwania egzaminu	45 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym		
	do 60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu dostosowanym		
Liczba szkół	188		
Liczba zespołów egzaminatorów	-		
Liczba egzaminatorów	-		
Liczba obserwatorów ³ (§ 143)	-		
Liczba unieważnień ⁹	w przypadku		
	§ 47 ust. 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	-
		wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
		zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym uczniom	-
	§ 47 ust. 2	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	-
§ 146 ust. 3	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	10	
Liczba wglądów ⁹ (§ 50)	-		

³Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, z późn. zm.)

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
5510	13	100	95	98	77	20

Wyniki uczniów na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	0–35
2	38–48
3	50–60
4	63–75
5	78–88
6	90–95
7	98
8	100
9	

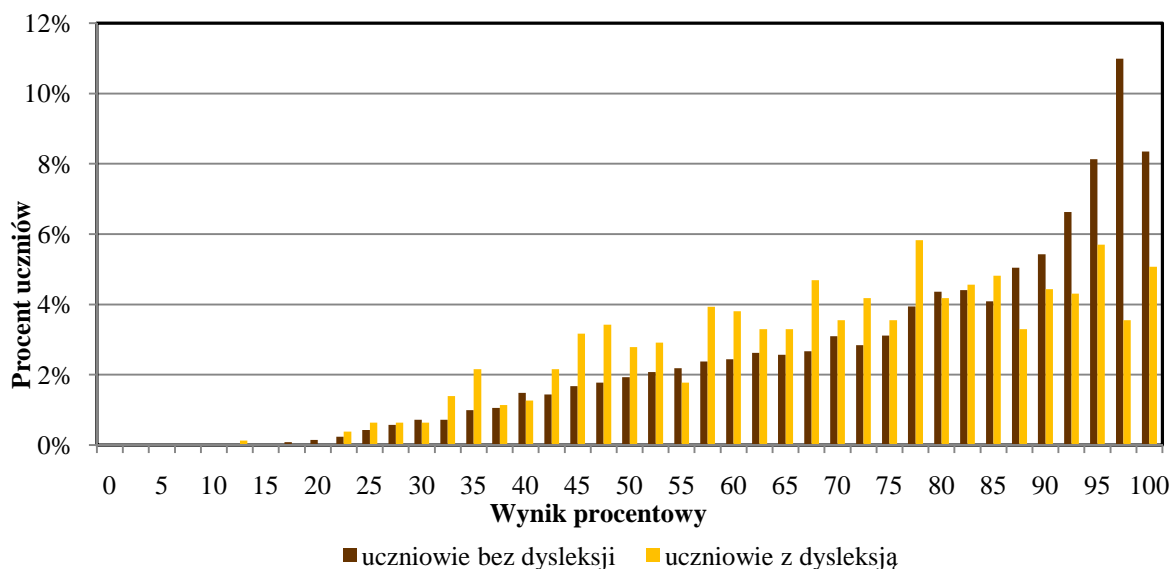
Średnie wyniki szkół⁴ na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	18–59
2	60–64
3	65–69
4	74–78
5	79–82
6	83–86
7	87–91
8	81–87
9	92–100

⁴ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2015 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z zestawu SA-1-152.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

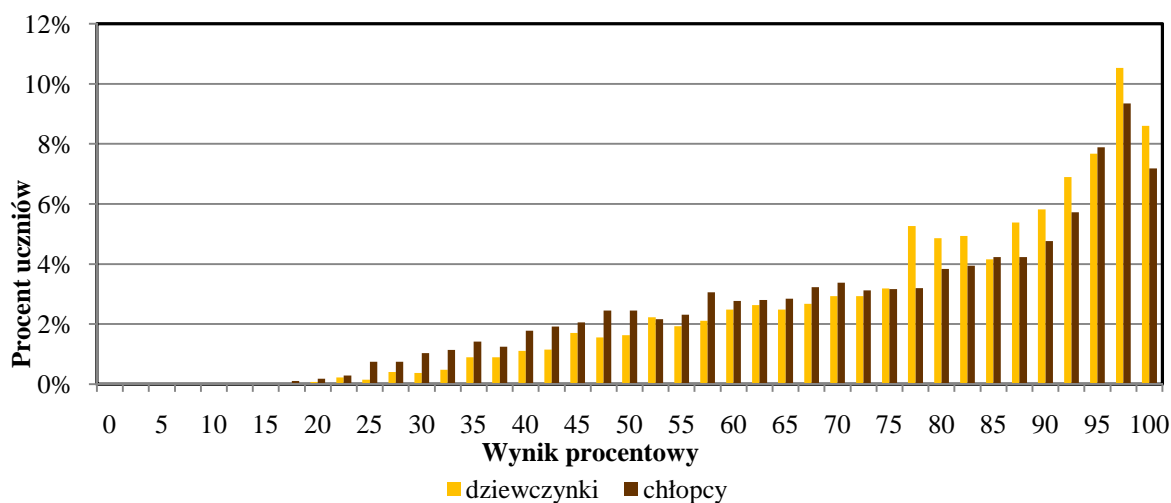

Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 7. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	4721	13	100	83	98	78	20
Uczniowie z dysleksją rozwojową	789	13	100	73	78	71	20

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 8. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	2696	13	100	83	98	79	19
Chłopcy	2814	13	100	80	98	75	21

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 9. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	1333	18	100	75	98	72	20
Miasto do 20 tys. mieszkańców	1602	13	100	78	95	74	20
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	856	18	100	83	98	77	20
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	1719	18	100	88	98	83	17

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 10. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

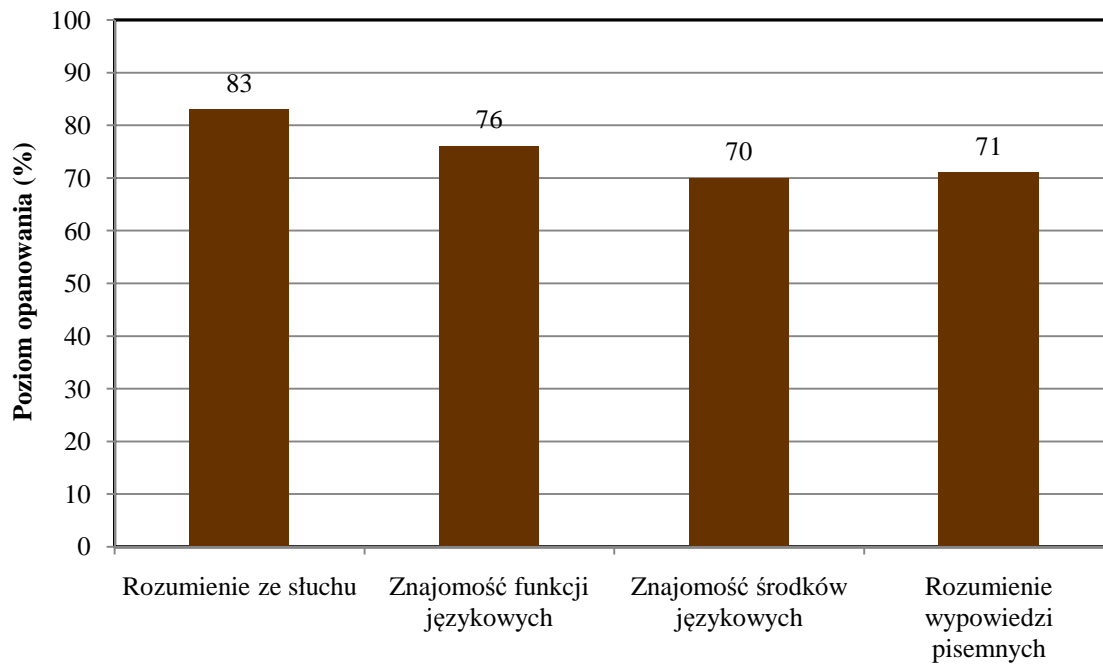
	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	5262	13	100	80	98	76	20
Szkoła niepubliczna	248	20	100	93	100	85	18

Poziom wykonania zadań

Tabela 11. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych)	1.1.	2.5) Uczeń rozumie intencje rozmówców.	92
	1.2.	2.3) Uczeń rozumie ogólny sens prostego tekstu.	86
	1.3.	2.5) Uczeń rozumie intencje rozmówców.	93
	2.1.	2.6) Uczeń rozpoznaje rodzaje sytuacji komunikacyjnych.	76
	2.2.		71
	2.3.		69
	3.1.	2.4) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym.	87
	3.2.		91
	3.3.		86
	3.4.		86
	4.1.	2.4) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym.	77
	4.2.		60
	4.3.		90
	4.4.		89
4.5.	2.1) Uczeń reaguje na polecenia.	93	
IV. Reagowanie na wypowiedzi	5.1.	6.5) Uczeń prosi o informacje.	61
	5.2.	6.2) I etap edukacyjny 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów, [...].	71
	5.3.	6.3) Uczeń podaje swoje upodobania.	75
	6.1.	6.4) Uczeń mówi, co posiada [...].	82
	6.2.	6.1) Uczeń przedstawia [...] członków swojej rodziny.	82
	6.3.	6.6) Uczeń wyraża swoje emocje.	95
	6.4.	I etap edukacyjny 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi [...].	83
	6.5.		76
I. Znajomość środków językowych	7.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...].	96
	7.2.		84
	7.3.		91
	8.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...].	60
	8.2.		52
	8.3.		39
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych)	9.1.	3.1) Uczeń rozumie ogólny sens tekstu.	65
	9.2.		81
	9.3.		81
	10.1.	3.2) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście.	74
	10.2.		59
	10.3.		73
	10.4.		53
	11.1.	3.2) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście.	72
	11.2.		70
	11.3.		77
	11.4.		65

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Komentarz

Szóstoklasiści przystępujący do sprawdzianu w 2015 r. po raz pierwszy rozwiązywali zadania sprawdzające znajomość języka obcego nowożytnego. Zadania te sprawdzały opanowanie umiejętności językowych w zakresie następujących obszarów:

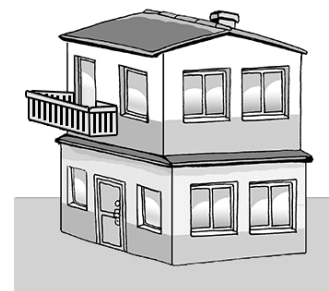
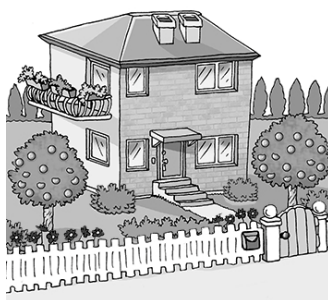
- rozumienie ze słuchu
- znajomość funkcji językowych
- znajomość środków językowych
- rozumienie tekstów pisanych.

Za rozwiązanie wszystkich zadań w tegorocznym sprawdzianie z języka angielskiego uczniowie w województwie lubuskim uzyskali średnio 77% punktów. Szóstoklasiści osiągnęli najwyższe wyniki za rozwiązanie zadań sprawdzających umiejętność rozumienia ze słuchu. Średni wynik wynosi 83% punktów. Niższe wyniki (76% punktów) uzyskali za zadania sprawdzające znajomość funkcji językowych. Natomiast za zadania sprawdzające znajomość środków językowych i umiejętność rozumienia tekstów pisanych szóstoklasiści otrzymali średni wynik 71% punktów.

Poniżej zamieszczona została analiza wyników sprawdzianu z języka angielskiego, której celem jest przedstawienie mocnych i słabych stron szóstoklasistów oraz wskazanie potencjalnych przyczyn trudności, które występowały podczas rozwiązywania zadań w tegorocznym sprawdzianie.

Pierwszą grupę zadań, z którymi zmierzili się uczniowie podczas sprawdzianu, stanowiły zadania z obszaru **rozumienia ze słuchu**. Na podstawie analizy wyników tych zadań można stwierdzić, że szóstoklasiści w stopniu zadowalającym opanowali umiejętność rozumienia ze słuchu, w tym: rozumienia intencji rozmówców (zadania 1.1. i 1.3.), ogólnego sensu prostego tekstu (zadanie 1.2.) oraz reagowania na polecenia (zadanie 4.5.). Za rozwiązanie tych zadań uczniowie uzyskali wyniki od 86% do 93% punktów. Nawet uczniowie, których wynik za cały sprawdzian był stosunkowo niski, opanowali te umiejętności w zadowalającym stopniu. Także zadania sprawdzające umiejętność rozpoznawania rodzajów sytuacji komunikacyjnych (zadania 2.1.–2.3.) nie sprawiły trudności szóstoklasistom. Średnie wyniki za rozwiązanie tych zadań wynoszą od 69% do 78% punktów. Większe zróżnicowanie wyników odnotowano wśród zadań sprawdzających umiejętność wyszukiwania prostych informacji szczegółowych. Za rozwiązanie tych zadań uczniowie uzyskali wyniki od 61% do 91% punktów. Poniżej zamieszczono omówienie dwóch przykładowych zadań, sprawdzających umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych.

4.3. W którym domu mieszka dziewczynka?

Transkrypcja:

Dziewczynka: This is a photo of our new house. I'm very happy because the house has a big garden and I can play with my dog there. My room is upstairs. It's got a balcony, so in summer I can sit there and read.

Zadanie 4.3. było dla uczniów zadaniem łatwym. Ponad 90% szóstoklasistów potrafiło wyszukać w tekście wymagane informacje odróżniające dom, w którym mieszka dziewczynka od pozostałych domów i poprawnie wybrało rysunek B. Kluczowe dla rozwiązania zadania były fragmenty tekstu świadczące o tym, że dom ma ogród (*The house has a big garden.*) i jest piętrowy (*My room is upstairs.*). Dodatkową informacją był fakt posiadania balkonu (*It's got a balcony.*). Tekst dotyczący opisu domu nie zawierał zbyt wielu informacji szczegółowych, a zawarte w nim struktury gramatyczne i słownictwo były uczniom znane. W tekście występowały głównie podstawowe czasowniki *być* i *mieć* w prostych zdaniach twierdzących, które uczniowie poznają już w pierwszym etapie edukacyjnym i utrwalają ich użycie podczas II etapu edukacyjnego.

Wśród zadań sprawdzających umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych w tekście słuchanym trudne dla szóstoklasistów było zadanie 4.2. Tylko 61% uczniów wybrało poprawną odpowiedź B.

4.2. O której godzinie klasa ma rozpocząć jutro lekcje?A. B. C. **Transkrypcja:**

Kobieta: Class, can I have your attention please? Tomorrow you won't have Maths at eight o'clock because your teacher is ill. You'll only have English at nine o'clock. Later, at 10 o'clock we're going to the theatre. Please, remember to wear something smart.

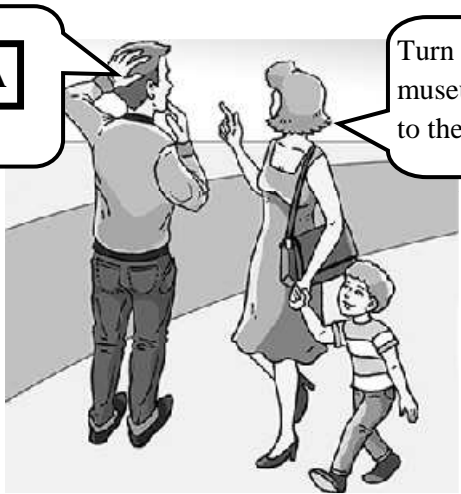
Co trzeci uczeń wybrał niepoprawną odpowiedź A., czyli godzinę ósmą. Szóstoklasiści prawdopodobnie kierowali się w swoich wyborach tylko godzinami usłyszczanymi w tekście, a godzina ósma występowała w tekście jako pierwsza. Uczniowie mogli sugerować się także tym, że jest to typowa godzina, o której oni sami zazwyczaj rozpoczynają lekcje w szkole. Na podstawie analizy wybieralności poszczególnych odpowiedzi udzielanych przez uczniów można stwierdzić, że większość szóstoklasistów nie zrozumiała kontekstu, w którym występowały poszczególne godziny. Trudność sprawiło im zrozumienie fragmentu tekstu dotyczącego przyszłości, z którego wynikało, że jutro o godzinie ósmej nie będzie lekcji (*You won't have maths.*), ponieważ nauczyciel jest chory (... *because your teacher is ill*). Uczniowie zatem nie opanowali wymaganych struktur gramatycznych – formy wyrażania przyszłości zarówno w zdaniach twierdzących, jak i przeczących.

Kolejną grupę zadań, z którą zmierzyli się szóstoklasiści podczas sprawdzianu, stanowiły zadania sprawdzające **znajomość funkcji językowych** (zadania 5. i 6.). W zadaniach tych uczniowie uzyskali średni wynik 78% punktów. Uczniowie uzyskali wyższe wyniki za rozwiązanie zadania 6.

(średni wynik 84% punktów) niż za rozwiązanie zadania 5. (średni wynik 69% punktów). W zadaniu 6. opis sytuacji, do której uczniowie mieli wybrać właściwą reakcję, był sformułowany w języku polskim. Uczniowie nie mieli problemów z właściwym zrozumieniem tej sytuacji. Tym samym prawdopodobieństwo wyboru niewłaściwej reakcji było znacznie mniejsze.

Wśród zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych najtrudniejszym dla szóstoklasistów zadaniem było zadanie 5.1. (64% poprawnych odpowiedzi), którego omówienie zostało zamieszczone poniżej.

5.1. A

Turn left. The museum is next to the bank.

A. Excuse me, how can I get to the museum?

B. Excuse me, what time does the museum open?

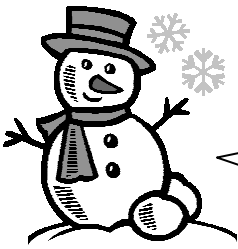
C. Excuse me, what museum is it?

W zadaniu 5.1. uczniowie wskazywali, na podstawie odpowiedzi kobiety, właściwe pytanie mężczyzny. Istotą zadania było zrozumienie pierwszej części wypowiedzi kobiety, w której zawarty był jeden z typowych zwrotów używanych w celu wskazania drogi (*Turn left.*). Na jego podstawie można było wnioskować, że mężczyzna pyta o drogę do muzeum, a nie, jakie to muzeum, czy o której godzinie je otwierają. Uczniowie, którzy wybrali nieprawidłowe pytanie, prawdopodobnie nie znali zarówno podstawowych zwrotów używanych do wskazywania drogi, jak i typowego pytania o drogę (*How can I get to the museum?*). Trudność w tym zadaniu stanowiło także uzupełnienie rozmowy pytaniem, a nie odpowiedzią na zadane pytanie.

Największym wyzwaniem dla tegorocznych szóstoklasistów były zadania sprawdzające znajomość środków językowych (zadania 7. i 8.) oraz umiejętność rozumienia tekstów pisanych (zadania 9. – 11.).

Porównując wyniki uczniów za rozwiązanie zadań sprawdzających **znajomość środków językowych**, można zaobserwować duże zróżnicowanie pomiędzy wynikiem osiągniętym przez szóstoklasistów w zadaniu 7. (średni wynik 90% punktów), a wynikiem w zadaniu 8. (średni wynik 50% punktów). Na podstawie analizy wyników można stwierdzić, że uczniowie w wyższym stopniu opanowali środki językowe w zadaniach opartych na materiale ilustracyjnym (zadanie 7.), niż w zadaniach opartych na tekście (zadanie 8.).

A. cold	B. making	C. skating	D. ski	E. snow	F. tired
---------	-----------	------------	--------	---------	----------

Hi there! Look out of the window. Winter is back. There's a lot of **8.1. E** outside. The trees, houses and streets are all white. But it's not too **8.2. A** today. We can make a big snowman or go **8.3. C** on the new ice-rink near the school!

W zadaniu 8. uczniowie uzupełniali luki w tekście odpowiednimi słowami z ramki. Przyczyną niskich wyników uczniów była prawdopodobnie niezajomość słownictwa dotyczącego zjawisk pogodowych związanych z zimą i sposobami spędzania czasu o tej porze roku, jak i trudności związane ze zrozumieniem kontekstu, w jakim te słowa miały być użyte. Najwyższe wyniki uczniowie uzyskali w zadaniu 8.1. Ponad 58% z nich właściwie zinterpretowało kontekst wypowiedzi, z którego wynika, że wróciła zima i wszystkie drzewa, domy i ulice są białe (*Winter is back. The trees, houses and streets are all white.*). Najwięcej problemów sprawiło uczniom dobranie odpowiedniego słowa do luki w zadaniu 8.3. Poprawnie wykonało to zadanie tylko 39% uczniów. W tym konkretnym przypadku ważne było nie tylko dobranie słowa pasującego do kontekstu, ale również użycie go w poprawnej formie gramatycznej. Uczniowie, wybierający błędną odpowiedź D., prawdopodobnie kierowali się wyłącznie kontekstem i znaczeniem słowa, które logicznie mogło uzupełniać lukę, niezwracając uwagi na czasownik *go*, po którym wymagane jest użycie formy gerundialnej (*go skating*) a nie bezokolicznikowej (*go ski*).

Wpływ na niższe wyniki uczniów za rozwiązanie zadania 8., niż zadania 7., mogła mieć forma zadania. W zadaniu 8. uczeń dokonywał wyboru jednej właściwej odpowiedzi spośród sześciu, natomiast w zadaniu 7. jego wybór był ograniczony do trzech odpowiedzi. W zadaniu 8. podstawę zadania stanowił kilkudzaniowy tekst tworzący spójną i logiczną całość, wymagający od uczniów zrozumienia całego tekstu. Natomiast w zadaniu 7. szóstoklasiści prawdopodobnie koncentrowali się jedynie na rozumieniu pojedynczych, niepowiązanych ze sobą zdań. Uczniowie nie mieli trudności z udzieleniem poprawnych odpowiedzi w każdym z pojedynczych zdań osobno, odnoszących się do konkretnego elementu obrazka. Trudne było dla nich zrozumienie kilkudzaniowego tekstu. Ponadto zadanie 7. nie wymagało od szóstoklasistów wyboru poprawnych pod względem gramatycznym odpowiedzi, a jedynie wybrania właściwej, spośród podanych już w zadaniu, poprawnych językowo odpowiedzi, zgodnej z treścią obrazka.

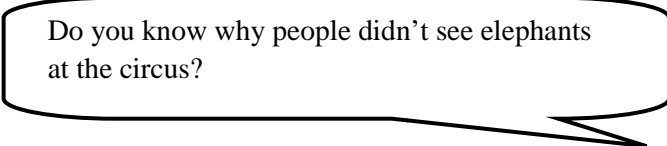
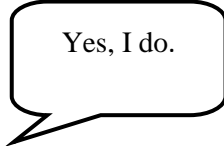
W zadaniach 9.–11., sprawdzających różne umiejętności w zakresie **rozumienia tekstów pisanych**, odnotowano bardzo wyrównany poziom ich opanowania. Uzyskane przez uczniów wyniki wynoszą od 61% do 82% punktów.

W zadaniu 9., sprawdzającym umiejętność rozumienia ogólnego sensu tekstu, uczniowie uzyskali bardzo wysoki średni wynik za rozwiązanie zadań 9.2. i 9.3. (81% punktów). Trudność sprawiło im rozwiązanie zadania 9.1.(65% punktów).

A. a cinema	B. a concert	C. a match	D. a shop
<p>9.1. It was a wonderful day. A lot of people came. Our team played very well. We won. John Brown was the best footballer. He scored two goals. The winners got cinema tickets as a prize.</p>			
<p>This text is about C.</p>			

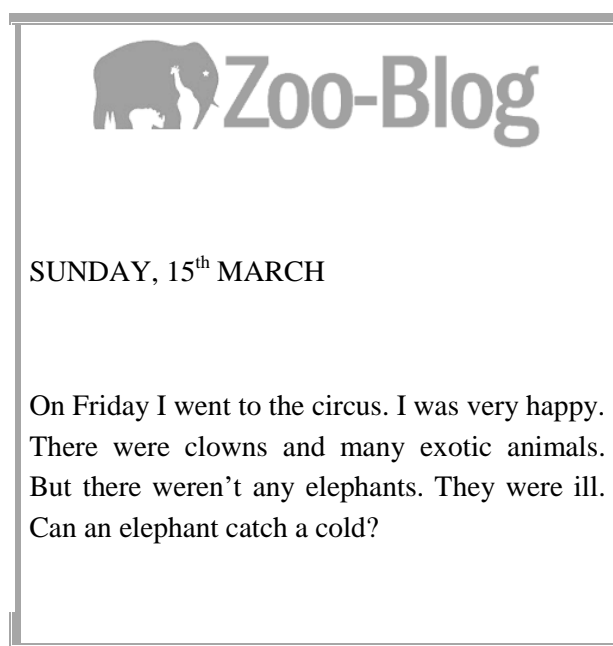
W zadaniu 9.1. uczniowie mieli wskazać do podanego tekstu właściwy temat. 65% z nich poprawnie zdecydowało, że tematem tekstu jest mecz (odpowiedź C.). Aby udzielić poprawnej odpowiedzi, należało zrozumieć następujące fragmenty tekstu *our team played very well, best footballer, scored two goals*. Szóstoklasiści, którzy dokonali błędnego wyboru, wybierali głównie odpowiedź A. *a cinema*. Kierowali się prawdopodobnie wyłącznie pojawieniem się w tekście wyrażenia *cinema tickets* i nie zwrócili uwagi na kontekst, w którym to słowo zostało użyte. Słowo *cinema* występuje tu w roli przymiotnika określającego bilety, jakie drużyna dostała w nagrodę za wygrany mecz (*The winners got cinema tickets as a prize.*), a nie oznacza ono tematu tekstu.

Porównywalny średni wynik (72% punktów) uczniowie uzyskali w zadaniu 11. Natomiast nieco większym wyzwaniem było zadanie 10., które sprawdzało tę samą umiejętność (średni wynik 66% punktów). Szóstoklasiści nie mieli trudności w rozwiązywaniu poszczególnych zadań, sprawdzających umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych, jednak wśród nich było jedno zadanie (zadanie 10.4.), które było znacznie trudniejsze od pozostałych.

Tata pyta:	Lucy odpowiada:	Z którego tekstu Lucy dowiedziała się o tym?
		10.4. ☐ B ☒ D

B.

D.

W powyższym zadaniu tylko 54% szóstoklasistów wybrało poprawną odpowiedź D. Był to wpis na blogu informujący, że słonie nie pojawiły się w pokazie cyrkowym z powodu choroby (*But there weren't any elephants. They were ill*). Osoby wybierające odpowiedź B., czyli plakat zapraszający na pokaz cyrkowy, nie zwróciły uwagi, że w tej odpowiedzi nie było informacji o tym, że słonie nie pojawią się w pokazie. Wynikało to prawdopodobnie z faktu, że uczniowie nie zrozumieli pytania, zasugerowali się jedynie pojawieniem się słów (*elephants* i *circus*), które występowały zarówno w pytaniu, jak i na plakacie. Prawdopodobnie nie zwrócili również uwagi na zaimek pytający *why*, wymagający wybrania tekstu, w którym była informacja o powodzie niepojawienia się słoni.

Wnioski i rekomendacje

Powyższa analiza wyników sprawdzianu powinna zachęcić nauczycieli języka angielskiego do:

- ❖ rozwijania umiejętności rozumienia tekstów pisanych. Osiągnięcie najwyższych wyników w sprawdzianie zależy w dużej mierze od rozwiniętej umiejętności czytania. Podczas doskonalenia tej umiejętności warto wykorzystywać różne typy tekstów, odzwierciedlających różnorodność sytuacji z życia codziennego, w tym tekstów użytkowych.
- ❖ rozwijania umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych, zarówno w tekście pisanym, jak i słuchanym. Należy zachęcić uczniów do uważnego czytania poleceń i niepodejmowania decyzji o wyborze odpowiedzi zbyt pochopnie. Wskazane jest uświadomienie uczniom, jak istotne jest uważne i dokładne przeczytanie/wysłuchanie każdego tekstu do końca, jak również niesugerowanie się kolejnością informacji, w jakiej pojawiają się w danym tekście. Nauczyciele powinni zwracać uwagę na to, żeby uczniowie w trakcie czytania/słuchania skupiali się nie tylko na pojedynczych słowach, ale przede wszystkim na kontekście oraz celu, w jakim te słowa zostały użyte. Ćwicząc z uczniami tę umiejętność, warto zachęcać uczniów do wyszukiwania w tekście nie tylko fragmentów tekstu stanowiących uzasadnienie poprawnej odpowiedzi, ale też znajdowania tych fragmentów, które pozwalają stwierdzić, dlaczego pozostałe odpowiedzi nie są poprawne i jakie informacje lub wyrażenia użyte w tekście na to wskazują.
- ❖ rozwijania umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających znajomość środków językowych, w szczególności zadań opartych na tekście. Dobrą praktyką powinno być zachęcenie uczniów do podzielenia pracy nad tym zadaniem na dwa etapy. Najpierw uczniowie powinni zrozumieć ogólny sens całego tekstu, zastanowić się, jakich informacji w nim brakuje i w ten sposób dokonać wstępnej selekcji słów, które logicznie, zgodnie z kontekstem mogłyby pasować do danej luki. Ostateczna selekcja może być jednak dokonana dopiero po rozważeniu, które z branych pod uwagę uzupełnienia luk są odpowiednie również pod względem gramatycznym (np. zgodność liczby, stopnia przymiotnika, formy czasownika, zaimka).
- ❖ rozwijania umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych. Szczególnie trudne, zwłaszcza dla uczniów, którzy uzyskali najniższe wyniki, są te zadania, w których cała sytuacja opisana jest w języku angielskim. Podczas zajęć należy motywować uczniów do interakcji między sobą, jak również z nauczycielem w języku obcym. Pomocne może się okazać angażowanie uczniów w ćwiczenia wymagające od nich ustnego reagowania w typowych sytuacjach życia codziennego, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej np. zadawania pytań o wiek, miejsce zamieszkania, upodobania, emocje innych osób itp.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Opis arkusza dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz zadań dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z zakresu języka angielskiego (SA-P2-152) został przygotowany na podstawie arkusza SA-P1-152, zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. W związku z wydłużonym czasem trwania egzaminu, na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Tabela 12. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
11	35	95	63	-	65	20

Opis arkuszy dla uczniów słabowidzących i niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych z zakresu języka angielskiego (SA-P4-152, SA-P5-152, SA-P6-152) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego, zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: SA-P4-152 – Arial 16 pkt, SA-P5-152 – Arial 24 pkt. W arkuszu SA-P5-152 materiał ikonograficzny został dodatkowo opisany. W przypadku arkuszy SA-P5-152 oraz SA-P6-152 na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu.

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Tabela 13. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
23	20	100	58	55	64	24

Opis arkusza dla uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu SA-P7-152, przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 9 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych oraz znajomość funkcji językowych.

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

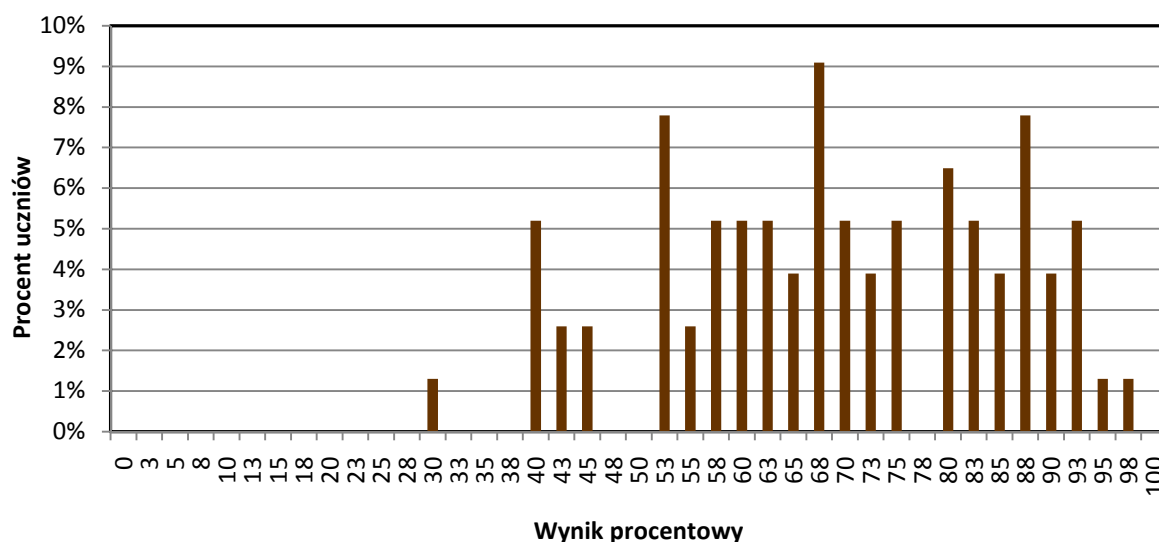
Tabela 14. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
13	45	95	85	80	83	13

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu SA-8-152, przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 16 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów słuchanych, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Dostosowane do potrzeb tej grupy uczniów było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym uczniów. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Wykres5. Rozkład wyników uczniów

Tabela 15. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
77	30	98	68	68	69	16

Język niemiecki

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej II. w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (15 zadań), rozumienie tekstów pisanych (11 zadań), znajomość funkcji językowych (8 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań). Za rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		2966
Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu w wersji standardowej	bez dysfunkcji	2489
	z dysleksją rozwojową	477
	dziewczeta	1476
	chłopcy	1490
	ze szkół na wsi	1208
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	1151
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	290
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	317
	ze szkół publicznych	2911
	ze szkół niepublicznych	55

Z egzaminu zwolniono 6 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu w wersji dostosowanej	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	7
	słabowidzący i niewidomi	11
	słabosłyszący i niesłyszący	8
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	75
	Ogółem	101

3. Przebieg egzaminu

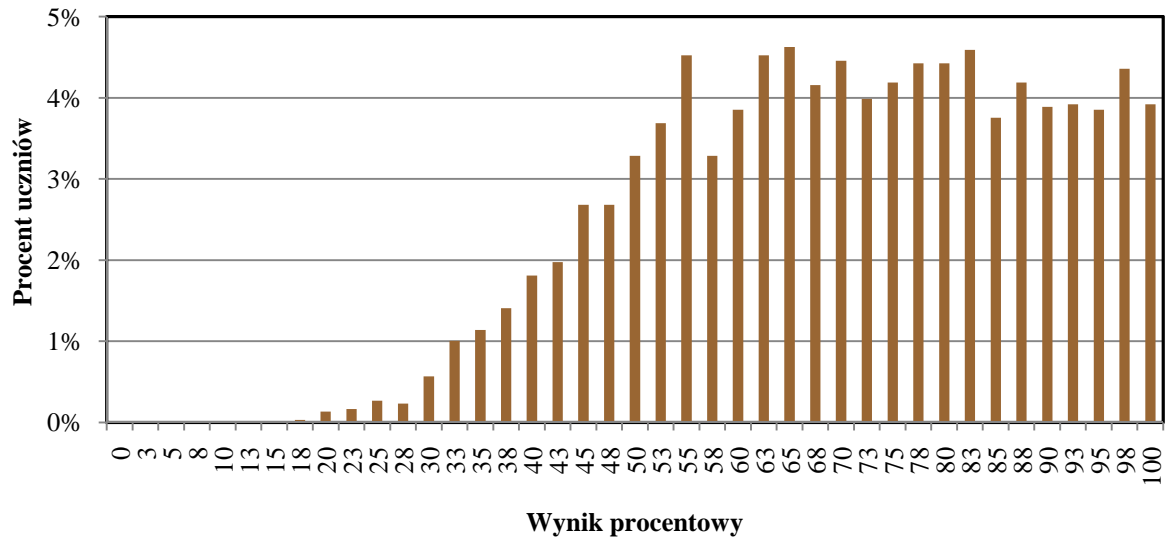
Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		1 kwietnia 2015 r.	
Czas trwania egzaminu		45 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym	
		do 60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu dostosowanym	
Liczba szkół		139	
Liczba zespołów egzaminatorów		-	
Liczba egzaminatorów		-	
Liczba obserwatorów ⁵ (§ 143)		12	
Liczba unieważnień ⁹	w przypadku		
	§ 47 ust. 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	-
		wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
		zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym uczniom	-
	§ 47 ust. 2	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	-
§ 146 ust. 3	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	60	
Liczba wglądów ⁹ (§ 50)		-	

⁵Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, z późn. zm.)

5. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

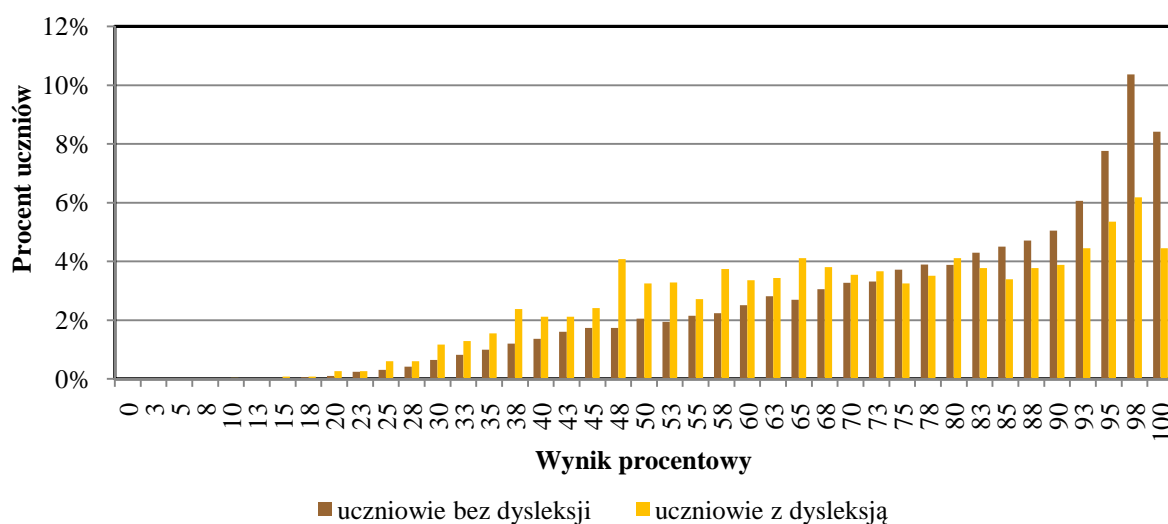
Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
2966	18	100	70	65	70	19

Wyniki uczniów na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	28–54
2	55–59
3	60–63
4	64–67
5	68–71
6	72–75
7	76–80
8	81–87
9	88–98

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

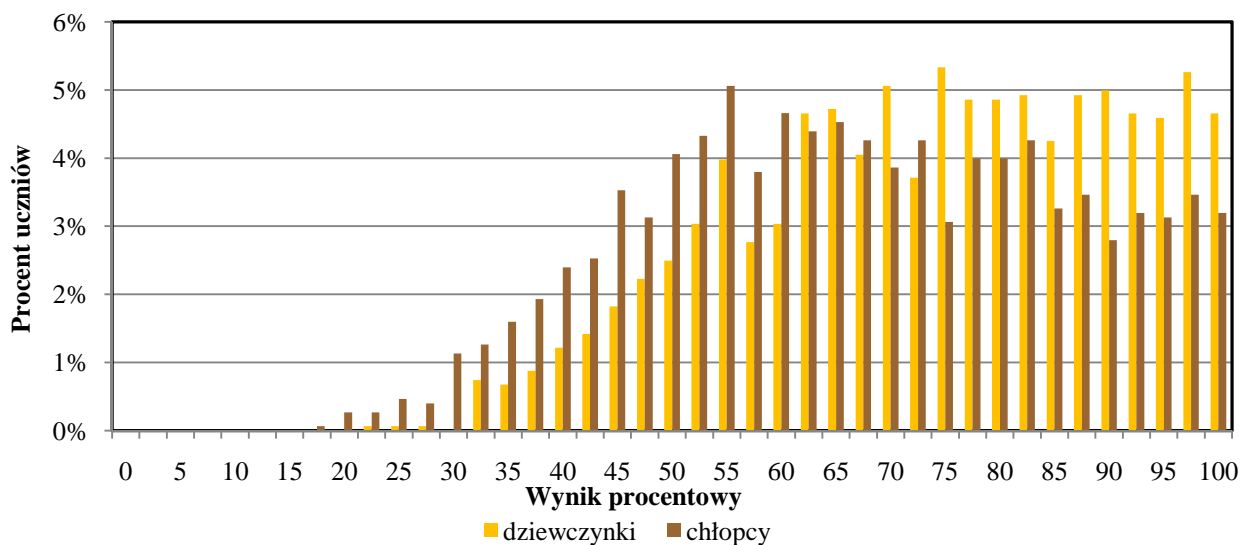

Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 6. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	2489	20	100	73	83	72	18
Uczniowie z dysleksją rozwojową	477	18	100	63	45	64	17

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 7. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	1476	23	100	75	75	74	17
Chłopcy	1490	18	100	68	55	67	19

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 8. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	1208	18	100	68	78	68	18
Miasto do 20 tys. mieszkańców	1151	20	100	70	65	70	19
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	290	25	100	73	70	72	19
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	317	28	100	85	100	81	17

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 9. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

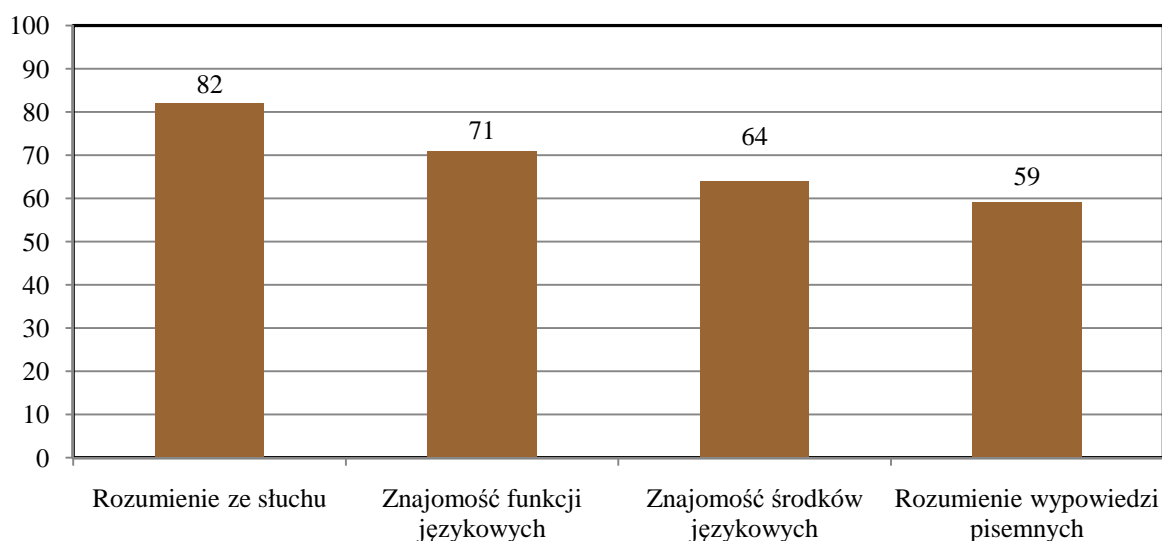
	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	2911	18	100	70	65	70	18
Szkoła niepubliczna	55	30	100	75	78	71	20

Poziom wykonania zadań

Tabela 10. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych)	1.1.	2.5) Uczeń rozumie intencje rozmówców.	80
	1.2.	2.3) Uczeń rozumie ogólny sens prostego tekstu.	88
	1.3.	2.5) Uczeń rozumie intencje rozmówców.	93
	2.1.	2.6) Uczeń rozpoznaje rodzaje sytuacji komunikacyjnych.	90
	2.2.		90
	2.3.		84
	3.1.	2.4) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym.	58
	3.2.		86
	3.3.		96
	3.4.		72
	4.1.	2.4) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym.	68
	4.2.		67
	4.3.		78
	4.4.		81
4.5.	2.1) Uczeń reaguje na polecenia.	75	
IV. Reagowanie na wypowiedzi	5.1.	6.5) Uczeń prosi o informacje.	55
	5.2.	6.2) I etap edukacyjny 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów, [...].	73
	5.3.	6.3) Uczeń podaje swoje upodobania.	78
	6.1.	6.4) Uczeń mówi, co posiada [...].	71
	6.2.	6.1) Uczeń przedstawia [...] członków swojej rodziny.	92
	6.3.	6.6) Uczeń wyraża swoje emocje.	87
	6.4.	I etap edukacyjny 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi [...].	62
	6.5.		55
I. Znajomość środków językowych	7.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...].	80
	7.2.		67
	7.3.		88
	8.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...].	49
	8.2.		48
	8.3.		53
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych)	9.1.	3.1) Uczeń rozumie ogólny sens tekstu.	48
	9.2.		67
	9.3.		67
	10.1.	3.2) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście.	67
	10.2.		58
	10.3.		73
	10.4.		38
	11.1.	3.2) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście.	50
	11.2.		50
	11.3.		69
11.4.	59		

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Komentarz

Szóstoklasiści przystępujący do sprawdzianu w 2015 r. po raz pierwszy rozwiązywali zadania sprawdzające znajomość języka obcego nowożytnego. Zadania te sprawdzały opanowanie umiejętności językowych w zakresie następujących obszarów:

- rozumienie ze słuchu
- znajomość funkcji językowych
- znajomość środków językowych
- rozumienie tekstów pisanych.
-

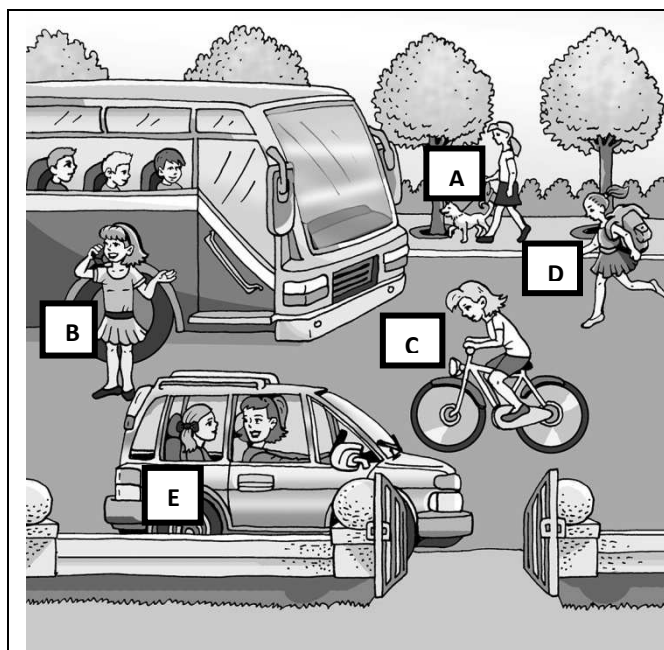
Za rozwiązanie wszystkich zadań w tegorocznym sprawdzianie z języka niemieckiego uczniowie z województwa lubuskiego uzyskali średnio 71% punktów. Szóstoklasiści osiągnęli najwyższe wyniki za rozwiązanie zadań sprawdzających umiejętność rozumienia ze słuchu. Średni wynik wynosi 80% punktów. Niższe wyniki (72% punktów) uzyskali za zadania sprawdzające znajomość funkcji językowych. Natomiast za zadania sprawdzające znajomość środków językowych szóstoklasiści otrzymali średni wynik 64% punktów. Najwięcej trudności sprawiło uczniom rozwiązanie zadań sprawdzających umiejętność rozumienia tekstów pisanych (59% punktów).

Poniżej zamieszczona została analiza wyników sprawdzianu z języka niemieckiego, której celem jest przedstawienie mocnych i słabych stron szóstoklasistów oraz wskazanie potencjalnych przyczyn trudności, które występowały podczas rozwiązywania zadań w tegorocznym sprawdzianie.

Pierwszą grupę zadań, z którymi zmierzili się uczniowie podczas sprawdzianu, stanowiły zadania z obszaru **rozumienia ze słuchu**. Na podstawie analizy wyników tych zadań można stwierdzić, że szóstoklasiści w stopniu zadowalającym opanowali umiejętność rozumienia ze słuchu, w tym rozpoznawania rodzajów sytuacji komunikacyjnych (zadania 2.1.–2.3.), w których średnie wyniki wynoszą od 81% do 91% punktów. W stopniu zadowalającym opanowali także umiejętność rozumienia intencji rozmówców (zadania 1.1. i 1.3.) i ogólnego sensu prostego tekstu (zadanie 1.2.).

W zadaniach tych uczniowie osiągnęli wyniki od 79% do 92% punktów. Nawet uczniowie, których wynik za cały sprawdzian był stosunkowo niski, opanowali te umiejętności w zadowalającym stopniu. Większe zróżnicowanie wyników odnotowano wśród zadań sprawdzających umiejętność wyszukiwania prostych informacji szczegółowych. W tych zadaniach uczniowie uzyskali wyniki od 59% do 96% punktów. Poniżej zamieszczono omówienie kilku przykładowych zadań, sprawdzających umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych.

3.1. Katja	D
3.2. Monika	C
3.3. Patrizia	E
3.4. Martha	A

Transkrypcja:

Nauczyciel: In zehn Minuten fahren wir los. Sind alle im Bus? Ich sehe, nicht alle Mädchen sind da.

Dziewczynka: Da kommt Katja. Sie läuft so schnell. Sie hat einen super großen Rucksack.

Nauczyciel: Ja. Katjas Rucksack ist wie immer sehr groß. Und das Mädchen mit dem Handy, ist das Monika?

Dziewczynka: Nein, dieses Mädchen kenne ich nicht. Da ist doch Monika mit dem Fahrrad.

Nauczyciel: Und wo ist Patrizia?

Dziewczynka: Sie ist schon da. Patrizia sitzt im Auto. Sie spricht noch mit ihrer Mama. Und warum geht Martha mit ihrem Hund spazieren? Es ist schon spät.

Nauczyciel: Sie fährt nicht mit uns.

Dziewczynka: Das ist schade.

W zadaniu 3. uczniowie powinni dobrnąć do każdego imienia właściwą postać, przedstawioną na obrazku. 96% szóstoklasistów nie miało trudności z wskazaniem prawidłowej odpowiedzi w zadaniu 3.3. Kluczowym dla jego rozwiązania było skojarzenie słowa *Auto* z przedstawionym na obrazku samochodem osobowym, w którym siedziała dziewczynka rozmawiająca z mamą. Niższy wynik szóstoklasiści uzyskali za rozwiązanie zadania 3.1. (59% poprawnych odpowiedzi). Jedna trzecia uczniów wybrała błędnie odpowiedź B. W związku z tym, że kluczowe informacje występowały na początku dialogu można przypuszczać, że szóstoklasiści je przeoczyli. Słuchając dialogu, skupili swoją uwagę na słowie *Handy* i skojarzyli z dziewczynką rozmawiającą przez telefon. Należy podkreślić, że informacja dotycząca Katji została powtórzona w dialogu dwa razy, co powinno było ułatwić uczniom zidentyfikowanie dziewczynki na obrazku.

Kolejną grupę zadań, z którą zmierzali się szóstoklasiści podczas sprawdzianu, stanowiły zadania sprawdzające **znajomość funkcji językowych** (zadania 5. i 6.). W zadaniach tych uczniowie

uzyskali średni wynik 72% punktów. Uczniowie uzyskali wyższe wyniki za rozwiązanie zadania 6. (średni wynik 74% punktów) niż za rozwiązanie zadania 5. (średni wynik 69% punktów). W zadaniu 6. opis sytuacji, do której uczniowie mieli wybrać właściwą reakcję, był sformułowany w języku polskim. Uczniowie nie mieli problemów z właściwym zrozumieniem tej sytuacji. Tym samym prawdopodobieństwo wyboru niewłaściwej reakcji było znacznie mniejsze.

Wśród zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych najtrudniejszym dla szóstoklasistów zadaniem było zadanie 5.1. (55% poprawnych odpowiedzi), którego omówienie zostało zamieszczone poniżej.

5.1. A

A. Wie ist das Museum?

B. Wie komme ich zum Museum?

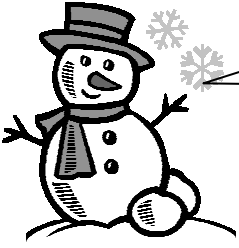
C. Wann besuchst du das Museum?

W zadaniu 5.1. uczniowie wskazywali, na podstawie odpowiedzi kobiety, właściwe pytanie mężczyzny. Istotą zadania było zrozumienie pierwszej części wypowiedzi kobiety, w której zawarty był jeden z typowych zwrotów używanych w celu wskazania drogi (*Gehen Sie nach links ...*). Na jego podstawie można było wnioskować, że mężczyzna pyta o drogę do muzeum, a nie, jakie to muzeum, czy o której godzinie je otwierają. Uczniowie, którzy wybrali nieprawidłowe pytanie, prawdopodobnie nie znali zarówno podstawowych zwrotów używanych do wskazywania drogi, jak i typowego pytania o drogę (*Wie komme ich zu ...?*). Trudność w tym zadaniu stanowiło także uzupełnienie rozmowy pytaniem, a nie odpowiedzią na zadane pytanie.

Największym wyzwaniem dla tegorocznych szóstoklasistów były zadania sprawdzające znajomość środków językowych (zadania 7. i 8.) oraz umiejętność rozumienia tekstów pisanych (zadania 9. – 11.).

Porównując wyniki uczniów za rozwiązanie zadań sprawdzających **znajomość środków językowych**, można zaobserwować duże zróżnicowanie pomiędzy wynikiem osiągniętym przez szóstoklasistów w zadaniu 7. (średni wynik 79% punktów), a wynikiem w zadaniu 8. (średni wynik 50% punktów). Na podstawie analizy wyników można stwierdzić, że uczniowie w wyższym stopniu opanowali środki językowe w zadaniach opartych na materiale ilustracyjnym (zadanie 7.), niż w zadaniach opartych na tekście (zadanie 8.).

A. kalt	B. klein	C. Schnee	D. regnet	E. Wetter	F. Wolke
---------	----------	-----------	-----------	-----------	----------

Der Winter beginnt. Das **8.1. E** ist schön und es gibt viel Sonne. Schaut aus dem Fenster! Es liegt viel **8.2. C**. Super! Die Straßen sind ganz weiß. Es ist aber nicht so **8.3. A**, nur -5° Celsius. Die Temperatur ist perfekt zum Skifahren!

W zadaniu 8. uczniowie uzupełniali luki w tekście odpowiednimi słowami z ramki. Przyczyną niskich wyników uczniów była prawdopodobnie niezajomość słownictwa dotyczącego zjawisk pogodowych związanych z zimą i sposobami spędzania czasu o tej porze roku, jak i trudności związane ze zrozumieniem kontekstu, w jakim te słowa miały być użyte. Najwięcej trudności sprawiło uczniom dobranie odpowiedniego słowa do luki w zadaniu 8.2. Poprawnie wykonało to zadanie tylko 48% szóstoklasistów. Wielu uczniów nie zauważyło, że w zdaniu z luką znajduje się już odmieniony czasownik i wpisywali kolejny, zaznaczając błędną odpowiedź D.

Wpływ na niższe wyniki uczniów za rozwiązanie zadania 8., niż zadania 7., mogła mieć forma zadania. W zadaniu 8. uczeń dokonywał wyboru jednej właściwej odpowiedzi spośród sześciu, natomiast w zadaniu 7. jego wybór był ograniczony do trzech odpowiedzi. W zadaniu 8. podstawę zadania stanowił kilkudzaniowy tekst tworzący spójną i logiczną całość, wymagający od uczniów zrozumienia całego tekstu. Natomiast w zadaniu 7. szóstoklasiści prawdopodobnie koncentrowali się jedynie na rozumieniu pojedynczych, niepowiązanych ze sobą zdań. Uczniowie nie mieli trudności z udzieleniem poprawnych odpowiedzi w każdym z pojedynczych zdań osobno, odnoszących się do konkretnego elementu obrazka. Trudne było dla nich zrozumienie kilkudzaniowego tekstu. Ponadto zadanie 7. nie wymagało od szóstoklasistów wyboru poprawnych pod względem gramatycznym odpowiedzi, a jedynie wybrania właściwej, spośród podanych już w zadaniu, poprawnych językowo odpowiedzi, zgodnej z treścią obrazka.

W zadaniach 9. – 11., sprawdzających różne umiejętności w zakresie **rozumienia tekstów pisanych**, średni wynik wynosi 59% punktów.

W zadaniu 9., sprawdzającym umiejętność rozumienia ogólnego sensu tekstu, uczniowie uzyskali wyższe wyniki za rozwiązanie zadań 9.2. i 9.3. (odpowiednio 69% i 68% punktów) niż za rozwiązanie zadania 9.1. (50% poprawnych odpowiedzi).

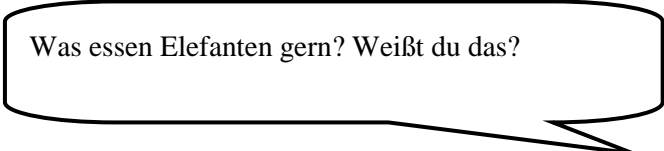
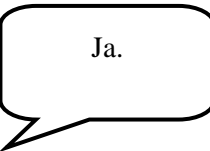
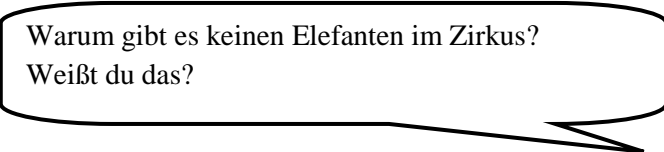
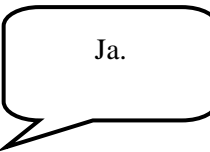
A. ein Geschäft	B. ein Kino	C. ein Konzert	D. ein Spiel
------------------------	--------------------	-----------------------	---------------------

<p>9.1.</p> <p>Es ist nicht weit vom Stadion. Meine Freunde und ich, wir kaufen uns dort Souvenirs von unserem Fußballteam: Plakate, T-Shirts und auch DVDs mit Songs von Fußballfans. Der Verkäufer ist sehr nett.</p>	<p>Der Text ist über <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="text-align: center; padding: 2px 5px;">A</td></tr></table> .</p>	A
A		

W zadaniu 9.1. uczniowie mieli wskazać do podanego tekstu właściwy temat. 50% z nich poprawnie zdecydowało, że tematem tekstu jest sklep (odpowieź A.). Kluczowe dla poprawnego rozwiązania były wyrażenia dotyczące kupowania (*wir kaufen uns dort*) oraz wymieniane produkty, które są kupowane (*Plakate, T-Shirts und auch DVDs mit Songs*). Szóstoklasiści, którzy udzielili poprawnej odpowiedzi, słusznie zwrócili uwagę na słowo *der Verkäufer*. 18% uczniów, którzy wybrali błędną odpowiedź D, kierowało się prawdopodobnie występującymi w tekście słowami *Fußballteam, Fußballfans, Stadion*, nie zwracając uwagi na kontekst, w którym zostały one użyte.

Umiejętność wyszukiwania w tekście informacji szczegółowych w tekście pisany sprawdzana była w zadaniach 10. i 11. Średnie wyniki za rozwiązanie tych zadań wynoszą 60% punktów za zadanie 10. i 56% punktów za zadanie 11.

Wyniki za zadanie 10. były zróżnicowane. Łatwe dla uczniów było zadanie 10.3. (72% poprawnych odpowiedzi) , a trudne – zadanie 10.4. (38% poprawnych odpowiedzi). Zadanie 10.4. było dla uczniów najtrudniejsze w całym arkuszu.

Tata pyta:	Anna odpowiada:	Z którego tekstu Anna dowiedziała się o tym?
 <p>Was essen Elefanten gern? Weißt du das?</p>	 <p>Ja.</p>	<p>10.3. ☐ E</p>
 <p>Warum gibt es keinen Elefanten im Zirkus? Weißt du das?</p>	 <p>Ja.</p>	<p>10.4. ☐ D</p>

B.

D.

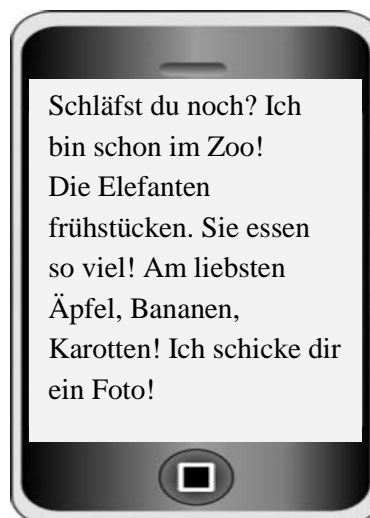

16:23

Hallo!

Ich war im Zirkus. Alles war fantastisch:
Clowns, Akrobaten und Tiere – Hunde, Pferde.
Schade, der Elefant war nicht da.
Er ist krank und jetzt ist er in einer Tierklinik.

E.

W zadaniu 10.3. 73% uczniów wybrało poprawną odpowiedź. Szóstoklasiści prawidłowo odczytali w wiadomości tekstowej produkty spożywcze (*Äpfel, Bananen, Karotten*), które słonie chętnie jedzą. Uczniowie opanowali zatem podstawowe środki leksykalne w zakresie tematu żywienia.

Trudność sprawiło szóstoklasistom rozwiązanie zadania 10.4. Tylko 38% z nich wybrało poprawną odpowiedź. W tekście, który był wpisem na blogu, występowały informacje świadczące o tym, że słoń nie pojawił się na pokazie cyrkowym z powodu choroby (*Schade, der Elefant war nicht da. Er ist krank.*). Prawie połowa uczniów wybrała odpowiedź B., czyli plakat zapraszający na pokaz cyrkowy, mimo że nie było tam żadnej informacji o tym, że słoń nie pojawi się na pokazie. Szóstoklasiści prawdopodobnie nie zrozumieli pytania i zasugerowali się jedynie słowami *Elefanti Zirkus*, które występowały zarówno w pytaniu, jak i na plakacie. Przyczyną wyboru błędnej odpowiedzi może być także niezwrócenie uwagi przez uczniów na zaimkę pytający *warum*.

Wnioski i rekomendacje

Powyższa analiza wyników sprawdzianu powinna zachęcić nauczycieli języka niemieckiego do:

- ❖ rozwijania umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych, zarówno w tekście pisanim, jak i słuchanym. Należy zachęcić uczniów do uważnego czytania poleceń i niepodejmowania decyzji o wyborze odpowiedzi zbyt pochopnie. Wskazane jest uświadomienie uczniom, jak istotne jest uważne i dokładne przeczytanie/wysłuchanie każdego tekstu do końca. Nauczyciele powinni zwracać uwagę na to, żeby uczniowie w trakcie czytania/słuchania skupiali się nie tylko na pojedynczych słowach, ale przede wszystkim na kontekście oraz celu, w jakim te słowa zostały użyte. Ćwicząc z uczniami tę umiejętność, warto zachęcać uczniów do wyszukiwania w tekście nie tylko fragmentów tekstu stanowiących uzasadnienie poprawnej odpowiedzi, ale też znajdowania tych fragmentów, które pozwalają stwierdzić, dlaczego pozostałe odpowiedzi nie są poprawne i jakie informacje lub wyrażenia użyte w tekście na to wskazują.
- ❖ rozwijania umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających znajomość środków językowych, w szczególności opartych na tekście. Nauczyciel powinien wskazać uczniom skuteczną technikę rozwiązywania tego typu zadań, ponieważ wymaga ono od uczniów wykazania się kilkoma umiejętnościami równocześnie. Dobrą praktyką powinno być zachęcanie uczniów do podzielenia pracy nad takim zadaniem na dwa etapy. Najpierw uczniowie powinni zrozumieć ogólny sens całego tekstu, zastanowić się, jakich informacji w nim brakuje i w ten sposób dokonać wstępnej selekcji słów, które logicznie, zgodnie z kontekstem, mogłyby pasować do danej luki. Ostateczna selekcja może być dokonana dopiero po rozważeniu, które z branych pod uwagę opcji uzupełnienia luk pasują również pod względem gramatycznym (np. zgodność liczby, stopnia przymiotnika, formy czasownika, zaimka).
- ❖ rozwijania umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych, w których cała sytuacja opisana jest w języku niemieckim (zadanie 5.). Pomocne może się okazać angażowanie uczniów w ćwiczenia wymagające od nich ustnego reagowania w typowych sytuacjach życia codziennego, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności wymienionych w podstawie programowej, np. zadawania pytań o wiek, miejsce zamieszkania, upodobania, emocje innych osób itp.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Opis arkusza dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz zadań dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z zakresu języka niemieckiego (SN-P2-152) został przygotowany na podstawie arkusza SN-P1-152 zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. W związku z wydłużonym czasem trwania egzaminu na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Tabela 11. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
7	48	93	85	93	73	21

Opis arkuszy dla uczniów słabowidzących i niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych z zakresu języka angielskiego (SN-P4-152, SN-P5-152, SN-P6-152) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: SN-P4-152 – Arial 16 pkt, SN-P5-152 – Arial 24 pkt. W arkuszu SN-P5-152 materiał ikonograficzny został dodatkowo opisany. W przypadku arkuszy SN-P5-152 oraz SN-P6-152 na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu.

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Tabela 12. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
11	40	95	65	40	64	20

Opis arkusza dla uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu SN-P7-152 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 9 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych oraz znajomość funkcji językowych.

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

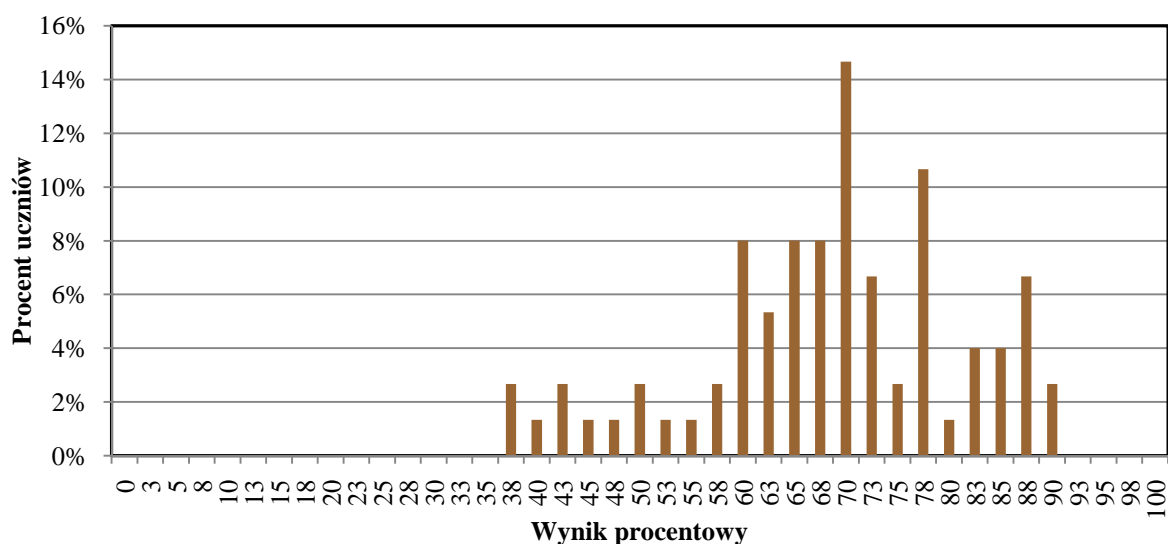
Tabela 13. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
8	53	98	83	53	78	17

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu SN-P8-152 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 16 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów słuchanych, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Dostosowane do potrzeb tej grupy uczniów było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym uczniów. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów

Tabela 14. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
75	38	90	70	70	69	13

Aneks

1. Liczba (odsetek) szóstoklasistów w szkołach w miejscowościach różnej wielkości

Województwo	Wieś		Miasto do 20 tys.		Miasto od 20 tys. do 100 tys.		Miasto powyżej 100 tys.	
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent
dolnośląskie	6 813	30,4	4 538	20,3	4 885	21,8	6 167	27,5
kujawsko-pomorskie	7 294	40,1	3 622	19,9	2 054	11,3	5 200	28,6
lubelskie	10 190	53,3	2 102	11,0	4 040	21,1	2 770	14,5
lubuskie	2 541	29,7	2 815	32,9	1 146	13,4	2 046	23,9
łódzkie	8 279	39,4	2 187	10,4	5 701	27,1	4 871	23,2
małopolskie	17 683	55,9	3 646	11,5	3 836	12,1	6 443	20,4
mazowieckie	17 998	36,6	6 101	12,4	8 496	17,3	16 544	33,7
opolskie	3 326	42,7	1 793	23,0	1 744	22,4	918	11,8
podkarpackie	11 958	59,6	2 574	12,8	4 006	20,0	1 509	7,5
podlaskie	3 614	34,8	1 957	18,8	2 300	22,1	2 514	24,2
pomorskie	8 227	38,2	2 967	13,8	4 852	22,5	5 505	25,5
śląskie	9 516	26,1	2 591	7,1	8 301	22,8	16 007	44,0
świętokrzyskie	6 058	55,0	1 836	16,7	1 577	14,3	1 538	14,0
warmińsko-mazurskie	4 908	37,2	3 231	24,5	2 542	19,3	2 502	19,0
wielkopolskie	13 764	42,2	6 999	21,5	6 780	20,8	5 073	15,6
zachodniopomorskie	3 777	27,0	3 700	26,4	2 900	20,7	3 630	25,9
POLSKA	135 946	40,3	52 659	15,6	65 160	19,3	83 237	24,7

2. Liczba (odsetek) szóstoklasistów w szkołach publicznych i szkołach niepublicznych

Województwo	Uczniowie szkół publicznych		Uczniowie szkół niepublicznych	
	liczba	procent	liczba	procent
dolnośląskie	21 873	97,6	530	2,4
kujawsko-pomorskie	17 738	97,6	432	2,4
lubelskie	18 757	98,2	345	1,8
lubuskie	8 245	96,5	303	3,5
łódzkie	20 458	97,2	580	2,8
małopolskie	30 871	97,7	737	2,3
mazowieckie	46 401	94,4	2 738	5,6
opolskie	7 529	96,8	252	3,2
podkarpackie	19 743	98,5	304	1,5
podlaskie	9 915	95,5	470	4,5
pomorskie	20 758	96,3	793	3,7
śląskie	35 330	97,0	1 085	3,0
świętokrzyskie	10 805	98,1	204	1,9
warmińsko-mazurskie	12 789	97,0	394	3,0
wielkopolskie	31 556	96,8	1 060	3,2
zachodniopomorskie	13 609	97,2	398	2,8
POLSKA	326 377	96,8	10 625	3,2

3. Odsetek uczniów z dysleksją rozwojową na sprawdzianach w latach 2010–2015

Województwo	2010	2011	2012	2013	2014	2015
dolnośląskie	8,2	8,1	9,8	10,5	11,0	11,4
kujawsko-pomorskie	9,3	10,2	10,1	11,2	12,2	12,1
lubelskie	9,7	10,0	10,5	11,0	12,2	13,2
lubuskie	7,9	9,2	10,1	11,9	12,8	14,9
łódzkie	8,9	9,9	10,6	11,0	12,1	11,9
małopolskie	10,5	11,0	12,5	13,2	14,4	15,4
mazowieckie	12,6	13,4	14,6	16,4	16,8	16,7
opolskie	5,9	6,2	8,0	8,3	9,2	10,0
podkarpackie	6,0	6,9	8,1	9,5	10,6	11,0
podlaskie	9,4	10,0	11,3	12,1	13,1	12,8
pomorskie	15,2	15,8	16,8	17,3	18,2	18,4
śląskie	6,2	6,4	7,9	8,8	10,0	10,8
świętokrzyskie	6,7	7,1	8,3	10,0	11,5	11,7
warmińsko-mazurskie	10,5	10,9	11,9	11,9	14,2	15,0
wielkopolskie	6,0	6,4	7,0	7,7	8,4	8,6
zachodniopomorskie	9,4	10,5	11,7	12,4	12,5	13,5
POLSKA	9,1	9,7	10,8	11,7	12,7	13,1

4. Liczba (odsetek) szkół w miejscowościach różnej wielkości

Województwo	Wieś		Miasto do 20 tys.		Miasto od 20 tys. do 100 tys.		Miasto powyżej 100 tys.	
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent
dolnośląskie	362	52,4	105	15,2	93	13,5	131	19,0
kujawsko-pomorskie	408	67,1	67	11,0	33	5,4	100	16,4
lubelskie	714	81,8	47	5,4	67	7,7	45	5,2
lubuskie	158	57,0	54	19,5	26	9,4	39	14,1
łódzkie	490	65,2	46	6,1	99	13,2	117	15,6
małopolskie	1006	76,3	78	5,9	83	6,3	152	11,5
mazowieckie	986	64,4	109	7,1	131	8,6	306	20,0
opolskie	240	69,4	45	13,0	39	11,3	22	6,4
podkarpackie	781	81,6	62	6,5	85	8,9	29	3,0
podlaskie	255	68,2	40	10,7	35	9,4	44	11,8
pomorskie	379	61,6	52	8,5	69	11,2	115	18,7
śląskie	468	41,6	77	6,9	198	17,6	381	33,9
świętokrzyskie	391	78,0	40	8,0	40	8,0	30	6,0
warmińsko-mazurskie	326	70,1	61	13,1	37	8,0	41	8,8
wielkopolskie	719	68,2	115	10,9	107	10,2	113	10,7
zachodniopomorskie	240	55,2	74	17,0	50	11,5	71	16,3
POLSKA	7923	66,5	1072	9,0	1192	10,0	1736	14,6

5. Liczba laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim z jednego z grupy przedmiotów objętych sprawdzianem, zwolnionych z danej części sprawdzianu w 2015 r. na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu odpowiednio laureata lub finalisty, otrzymujących zaświadczenie o uzyskaniu z tej części sprawdzianu najwyższego wyniku – w kraju i województwach

5.1. Liczba (odsetek) laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych z części pierwszej w kraju i województwach

Województwo	Finaliści lub laureaci olimpiad / laureaci konkursów		
	Część 1.		
	ogólna liczba uczniów	liczba laureatów	procent ogólnej liczby uczniów
dolnośląskie	22 403	47	0,21
kujawsko-pomorskie	18 170	256	1,41
lubelskie	19 102	71	0,37
lubuskie	8 548	54	0,63
łódzkie	21 038	12	0,06
małopolskie	31 608	53	0,17
mazowieckie	49 139	202	0,41
opolskie	7 781	31	0,40
podkarpackie	20 047	63	0,31
podlaskie	10 385	234	2,25
pomorskie	21 551	45	0,21
śląskie	36 415	153	0,42
świętokrzyskie	11 009	52	0,47
warmińsko-mazurskie	13 183	150	1,14
wielkopolskie	32 616	65	0,20
zachodniopomorskie	14 007	32	0,23
POLSKA	337 002	1 520	0,45

5.2. Liczba (odsetek) laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych z części drugiej w kraju i województwach

Województwo	Finaliści lub laureaci olimpiad / laureaci konkursów								
	Część 2.								
	Język angielski			Język niemiecki			Język rosyjski		
	ogólna liczba uczniów	liczba laureatów	procent ogólnej liczby uczniów	ogólna liczba uczniów	liczba laureatów	procent ogólnej liczby uczniów	ogólna liczba uczniów	liczba laureatów	procent ogólnej liczby uczniów
dolnośląskie	18 222	0	0,00	4 117	0	0,00	0	0	0,00
kujawsko-pomorskie	17 630	34	0,19	514	0	0,00	0	0	0,00
lubelskie	18 902	58	0,31	143	0	0,00	58	0	0,00
lubuskie	5 510	6	0,11	2 966	6	0,20	0	0	0,00
łódzkie	20 324	17	0,08	715	9	1,26	2	0	0,00
małopolskie	31 283	19	0,06	303	0	0,00	0	0	0,00
mazowieckie	48 440	0	0,00	534	0	0,00	59	0	0,00
opolskie	7 579	60	0,79	203	2	0,99	0	0	0,00
podkarpackie	19 733	29	0,15	313	7	2,24	1	0	0,00
podlaskie	10 374	106	1,02	3	2	66,67	43	9	20,93
pomorskie	20 799	5	0,02	745	0	0,00	31	0	0,00
śląskie	36 132	0	0,00	271	0	0,00	1	0	0,00
świętokrzyskie	10 827	23	0,21	164	0	0,00	17	0	0,00
warmińsko-mazurskie	12 197	72	0,59	975	0	0,00	13	0	0,00
wielkopolskie	29 771	0	0,00	2 818	0	0,00	0	0	0,00
zachodniopomorskie	11 578	0	0,00	2 355	0	0,00	0	0	0,00
POLSKA	319 301	429	0,13	17 139	26	0,15	221	9	4,07

 **CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

OKE

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. (22) 536-65-00, fax (22) 536-65-04
www.cke.edu.pl ckesekr@cke.edu.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. (58) 320-55-90, fax (58) 320-55-91
www.oke.gda.pl komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. (32) 616-33-99, fax (32) 616-33-99 w.108
www.oke.jaworzno.pl oke@oke.jaw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. (12) 683-21-01, fax (12) 683-21-02
www.oke.krakow.pl oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

Al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel./fax (86) 216-44-95
www.oke.lomza.pl sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. (42) 634-91-33, fax (42) 634-91-54
www.komisja.pl komisja@komisja.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. (61) 854-01-60, fax (61) 852-14-41
www.oke.poznan.pl sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

Pl. Europejski 3, 00-844 Warszawa
tel. (22) 457-03-35, fax (22) 457-03-45
www.oke.waw.pl info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. (71) 785-18-52, fax (71) 785-18-73
www.oke.wroc.pl sekret@oke.wroc.pl